

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVII

Środa, 15 stycznia 1936 r.

Nr. 14

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. alicz-
czona ryczałtem.Prenumerata miesięcz-
na z odnośnikiem do
domu i przesyłką pocztową 2.50

Kościół potępia wojnę i wzywa narody do poniechania szowinizmów

PARYŻ, 14.1. (Tel. wł.) W przepelnio-
nej sali teatru „Des Ambassadeurs” J.
Em. ks. kardynał Verdier, arcybiskup Pa-
ryża, wygłosił niezwykle doniosłe prze-
mówienie o wojnie i pokoju. Przemówie-
nie to nabiera tem większej wagi, gdyż
kardynał Verdier wrócił niedawno z Rzy-
mu, gdzie rozmawiał o aktualnych pro-
blemach dzisiejszych z Ojcem św. Oto
główne myśli zawarte w mowie kardy-
nala:

Boże Narodzenie jest zwiastunem po-
koju na ziemi. Od dwudziestu wieków
co roku rozbrzmiewa pod sklepioniami
naszych świątyni śpiew aniołów „Pokój
ludziom dobrej woli”. To właśnie dziś
jest bardziej, niż kiedykolwiek aktualne.
Można bowiem powiedzieć, że, zaiste,
nie ma dziś pokoju między narodami i
synami tej ziemi. Aby odwrócić groźę
straszliwego niebezpieczeństwa wojny,
człowiek nie powinien Francuzi zaprzestać na-
reszcie ciągłych walk i sporów i zjedno-
czyć się we wspólnych nsiłowaniach i
dążeniach. Jeżeli współzawodnictwo jest
wskazane, to wojna zawsze staje się de-
struktywną.

Ze stanowiska teologii katolickiej woj-
na jest aktem szaleńcym i zaprzeczeniem
zdrówego rozsądku, gdyż nie daje, czego
się ludzkość od niej spodziewa, to zna-
czy nie zadość czyni sprawiedliwości i
prawu. A stała się wojna najgorszym
nieszczęściem od czasu, gdy wynalazki i
sposoby nowoczesnej walki, wzmagają-
cej działanie destrukcyjne prawie bez
końca. I dziś więcej, niż kiedykolwiek
możemy powiedzieć, że tylko w jednym
wypadku wojna może być dozwolona, to
jest na wypadek uprawnionej obrony (le
as de legitime defense). A na to potrze-
ba: 1) aby kraj podejmujący wojnę był
zaatakowany niesłusznie; 2) aby ten nie-
słuszny atak zagroził zrujnowaniem do-
bra, którego utrata spowodowałaby rze-
czywista fizyczna lub moralna ruina na-
padniętego narodu; 3) aby ten zaatako-
wany naród nie rozporządzał żadnymi
innymi środkami obrony, jak tylko woj-
ną.

W końcowej części swego przemówie-
nia kardynał Verdier wskazał na rozwój

współpracy między narodami, a jednoce-
śnie zaznaczył, że, niestety, szowinizmy
nacionalistyczne przeciwdziałają tej
współpracy. Rallong dla świata arcybi-
skupa Paryża widzi w zespoleniu dusz
ludzkich i we wzrastającej miłości mię-
dzy narodami („la fusion des ames et
l'internationalisme de l'amour”).

Przed expose ministra Becka Obrady komisji budżetowej Sejmu

WARSZAWA, 14.1. (Tel. wł.) W ko-
misji budżetowej Sejmu rozpoczęły się
dziś rozprawy nad budżetem Min.
spraw wojskowych.

Budżet ten opiewa w wydatkach na
259.750.000 zł., z czego na marynarkę
przypada 45.850.000 zł. Wydatki na
wojsko stanowią 34 proc. ogółu wydat-
ków budżetowych. Jest to zatem pozyc-
ja bardzo znaczna, ale jednocześnie i
bardzo skromna, w porównaniu ze zbro-
jeniami naszych sąsiadów i z potrze-
bami obrony państwa.

Według stanu przewidzianego bud-
żetem, armia lądowa będzie liczyć
12.905 oficerów, 37.000 podoficerów za-
wodowych, 211.110 szeregowych niezawo-
dowych, 155 urzędników, 137 funkcyjona-
riuszów niższych. Prócz tego w dzie-
ło zaopatrzenia wojska i marynarki
pracuje 2.258 osób, a przy wyszkole-
niu wojska 193 osoby. Ogółem budżet
Min. spr. wojsk. obejmuje uposażenie
282.629 osób.

Po referacie pos. Duchy komisja w
pełnym składzie wraz z przedstawicie-

łami M. S. W. z p. generałem dywizji
Kasprzyckim, ministrem spraw woj-
skowych oraz przedstawicielami pra-
wy udala się autokarami do państwo-
wych zakładów inżynierii dla zwie-
dzenia fabryk samochodowych.

Jutrzejsze posiedzenie komisji za-
granicznej z expose min. Becka ścia-
ga na siebie powszechną uwagę i zain-
teresowanie. Jest ono żywe nie tylko
w kołach politycznych Polski, które
chcą się zorientować w linii polityki
uprawianej przez min. Becka, ale tak-
że w kołach dyplomatycznych, zainteresowa-
nej, jak się Polska stosunkuje do ak-
tualnych zagadnień europejskich.

Jak słychać expose min. Becka bę-
dzie stosunkowo krótkie i potrwa 15
do 20 minut. To też punkt ciężkości
obrad będzie tkwił raczej w dyskusji
zapowiedzianej na czwartek. Jak sły-
chać szereg mówców już dzisiaj przy-
gotowuje się do czwartkowego wysta-
pienia. Niektóre oświadczenia będą
poniekąd uzupełnieniem wywodów
ministra. W pewnych kołach utrzymu-
ją, że dopiero expose, dyskusja i re-
plikacja ministra złożą się na całość obra-
zu naszej polityki zagranicznej.

Nominacja pułk. Ulrycha NA MINISTRA KOMUNIKACJI

WARSZAWA, 14.1. (Tel. wł.) Dzi-
siaj została podpisana przez p. Prezy-
denta nominacja nowego ministra ko-
munikacji, którym został pułkownik
dyplomowany Juliusz Ulrych.

Po zaprzysiężeniu nowego ministra,
przyjęty on został o godz. 12 w potu-
dnie przez generalnego inspektora sił
zbrojnych gen. Rydza-Smigłego.

Konwersja

POZYCZEK WEWNĘTRZNYCH.

WARSZAWA, 14.1. (Tel. wł.) Dzi-
siaj podpisany został dekret o konwer-
sji pożyczek wewnętrznych.

W 22 językach

TRUCIZNA KOMUNISTYCZNA NA FALACH ETTERU.

MOSKWA, 14.1. (Tel. wł.) Po ostat-
nich porażkach Kominternu w Amery-
ce i Europie (afery Kozimowa) posta-
nowiono przyspieszyć budowę 20 wiel-
kich radiostacji Kominternu.

Na posiedzeniu „Radioświaty”, któ-
remu przewodniczył Dymitrow, obec-
ny dyktator Kominternu, opracowano
szczegółowy plan działalności tych ra-
diostacji agitacyjnych. 5 radiostacji
na Syberji będzie pracowało dla sze-
rzenia agitacji w Japonii, Chinach, In-
dji i Australji. Radiostacje euro-
pejskie w liczbie 15, mają działać dla
Europy, a specjalne krótkofalowe sta-
cje dla Ameryki. Propaganda bolsze-
wicka szerzona będzie przez radiosta-
cje w 22 językach.

Renty dla bojowników o wolność nieposiadających środków egzystencji

WARSZAWA, 14.1. (Tel. wł.) Wczoraj,
jak donosiliśmy, odbyło się pod pre-
wodnictwem p. premiera Zyndem-Ko-
ściółkowskiego posiedzenie Rady min.
Na porządku obrad Rady ministrów

znalazły się ostatnie projekty dekretów
Prezydenta Rzeczypospolitej, które będą
wydane na podstawie wygasających w
dniu 15 bm. pełnomocnictw udzielonych
Rządowi przez Izby ustawodawcze.

M. in. Rada ministrów przyjęła projekt
dekretu Prezydenta Rzplitej o zaopatrze-
niu szczególnie zasłużonych w walkach
o niepodległość, odznaczonych krzyżem
niepodległości, a nieposiadających środ-
ków egzystencji, o ile stracili niemniej
niż 50 procent zdolności zarobkowej, lub
ukończyli 55 rok życia. Dekret przewi-
duje również zaopatrzenie pozbawionych
źródeł utrzymania wdów i sierot po tych
szczególnie zasłużonych bojownikach o
niepodległość.

W dalszym ciągu obrad Rada mini-
strów uchwaliła projekt dekretu Prezy-
denta Rzplitej w sprawie zmiany niektó-
rych przepisów, dotyczących państwo-
wego podatku przemysłowego i opłat stem-
powych. Przez dekret ten powstaje zu-
pełnie nowa, znacznie uproszczona kon-
strukcja wymiaru podatku przemysłowe-
go oraz poboru opłat stempowych.

Poza tem Rada ministrów przyjęła pro-
jekt dekretu Prezydenta Rzplitej o o-
chronie interesów państwa polskiego i
jego obywateli w stosunkach międzyna-
rodowych.

Dotychczasowe ustawodawstwo polskie
nie wyczerpuje wszystkich możliwości,
w których należałoby ze względu na ko-
nieczność ochrony interesów państwa
polskiego i jego obywateli, stosować wobec
państwa obcego zarządzenia ochron-
ne. Ponieważ z natury rzeczy ani zakre-
s, ani materia zarządzeń, które mogą stać
się konieczne, nie da się zgóry przewi-
dzić i ponieważ warunkiem skuteczno-
ści, działania zarządzeń tego rodzaju jest
niezależność ich wprowadzenia w ży-
cie, przeto uchwalony dekret udziela od-
powiedniej delegacji Radzie min., która
wyłącznie jest powołana do określenia
w drodze rozporządzenia materji i zakresu
odwetu.

Powszechna mobilizacja w Erytrei!

Tubyley wcielani do oddziałów frontowych

LONDYN, 14.1. (Tel. wł.) Korespon-
denci wojenni przelegrali w z
Asmary sensacyjną wiadomość o za-
rządzeniu przez marszałka Badoglio
powszechną mobilizację wśród tu-
bylcejszej ludności Erytrei. W ciągu
trzech dni wszyscy mężczyźni w wie-
ku od 15 do 75 lat mają stawić się w
siedzibie najbliższej władzy wojsko-
wej i poddać się przeglądowi lekar-
skiemu. Zdrowi krajowcy wcielani bę-
dą natychmiast do pułków askerów,
nienadający się natomiast do służby
frontowej przydzieleni będą do kadr
robotników, budujących drogi na za-

jętych terytonjach abisyńskich. Zmu-
bilizowani erytrejczycy wysłani będą
natychmiast do oddziałów frontowych.
Jak zaznaczają korespondenci, nie
będą oni przechodzili normalnych
ćwiczeń wojskowych, bowiem każdy
erytrejczyk jest już jako chłopiec do-
skonale strzelcem, pod tym wzglę-
dem nie potrzebuje więc żadnych in-
strukcji. Inaczej jednak przedstawia
się sprawa, czy instynkt wojownika
potrafi zastąpić karność i współdzia-
łanie z innymi, jak tego wymaga ar-
mja nowoczesna.

Przed niedawnym czasem marsza-

łek Badoglio zażądał od Mussoliniego
przysłania 200 tysięcy ludzi, jeśli ma
przeprowadzić skuteczną ofensywę.
Wysłanie tak wielkiej ilości jest nie-
możliwe zarówno ze względów poli-
tycznych, jak i technicznych to też zde-
cydowano się na powołanie pod broń
krajowców. Wzięto też pod uwagę
fakt, że krajowcy doskonale znoszą
klimat, podczas gdy Włosi po kilku
godzinowym pobycie w zabójczym kli-
macie abisyńskim nie przedstawiają
już pierwszej wartości bojowej.

NA FRONCIE.

LONDYN, 14.1. (Tel. wł.) Na półno-
cznym froncie padają nadal ulewne
deszcze. Włosi wysyłają liczne patro-
le, z których jeden zabrał Abisyńczy-
kom transport 1000 worków ryżu.

W okolicy Aleksandrii Abisyńczycy za-
brali 4 uszkodzone samoloty włoskie
i 12 motocykli.

Samolot syna Mussoliniego, Vittorio
został poważnie uszkodzony pociskiem
przeciwlotniczym. Lotnik z trudem do-
leciał do lotniska i szczęśliwie wyłodo-
wał. Poza tem zostały uszkodzone 4 in-
ne samoloty włoskie.

Negus cudem ocalał w huraganowym ogniu własnej artylerji

LONDYN, 14.1. (Tel. wł.) Wojenny
kograf „Daily Telegraphu”, który w
drodce z Abisynji przybył do Aleksan-
drii, zakomunikował jednemu z
dziennikarzy, iż cesarz tylko dzięki
przypadkowi uniknął śmierci podczas
swej ostatniej inspekcji lotniczej nad
frontem północnym. Wprawdzie sa-
moloty włoskie nie zdołały wyśledzić
aparatu negusa, ale wytopiły go prze-

ciwlotnicze baterje abisyńskie.

Abisyńczycy otworzyli na aparat
królów huraganowy ogień i tylko
szybką orientacją pilota, Niemca,
który natychmiast zawrócił w stronę
frontu, a następnie na bardzo wielkiej
wysokości przeleciał nad pozycjami
artylerji abisyńskiej, zawiadując ce-
sarza, że cało doleciał do Dessie.

FABRYKA CUKRÓW

I CZEKOLADY

JAN ZIOŁKOWSKI

W WARSZAWIE

LINJA PODZIAŁU

OSTRE WYSTĄPIENIE „GAZETY POLSKIEJ“

O sprawach naszej polityki wewnętrznej „Gazeta Polska“ wypowiada się teraz stosunkowo rzadko, toteż większą uwagę zwraca każde jej wystąpienie — zwłaszcza gdy dotyczy spraw tak zasadniczych, jak poruszone w niedzielnym artykule wstępnym który omawia obecne nastroje polityczne w obozie pomajowym, a nożni zamienny tytuł „Linja podziału“.

Stwierdzając, że podobnie jak „los wojny rozstrzyga się ostatecznie w duszy prostego żołnierza“, tak i o wszystkich procesach dziejowych rozstrzyga psychika ludzka, pisze „Gazeta Polska“:

„Dlatego, sądzić wolno, iż ten, kto pragnąłby ocenić rozwój położenia Polski po śmierci Marszałka Piłsudskiego — winienby oderwać się od analizy wszystkich, co dzieje się na powierzchni życia politycznego, od wszystkich personalii, „tatyki“, sporów, powikłań, przeciwstawień, a zwłaszcza plotek i szukać klucza do zrozumienia stojącej się zjawisk w tych zmianach psychologicznych, jakie po śmierci Marszałka Piłsudskiego zdołały się w Polsce zarysować.“

Okres lat 1926 — 1935 charakteryzowało w Polsce wzrastanie aurytytetu Piłsudskiego. Ze wszystkich procesów psychologicznych, jakie miały miejsce — ten proces był najważniejszy. Osoba Piłsudskiego była, w tym okresie, podobnie jak przed wojną, ową tajemniczą siłą, która mgliste i mdłe sentymentalne odruchy umiała przetworzyć w psychologiczne podstawy działania.

Głównie zjawisko w psychice polskiej, jakie obserwujemy w okresie, który upłynął od dnia 12 maja 1935 roku do chwili obecnej — jest to zjawisko zachwiania się i załamania tamtego procesu psychologicznego. Nie jest to jeszcze objaw bardzo szeroki, nie ogarnął mas ludzkich, odbywa się głównie w t. zw. inteligencji. Prąd, którego mniej lub więcej uświadomioną treścią jest niewiara w możliwość trwałej przebudowy zarówno ustroju, jak i charakteru polskiego.

O coż bowiem chodzi? Chodzi o to, że w psychice wielu ludzi, przetrdujących do współtworzenia losów kraju, powstało następujące przekonanie: Okres 1926 — 1935 był okresem wyjątkowym, którego istnienie w Polsce zawiązywały całkowicie i wyłącznie osobie Marszałka Piłsudskiego. Był to więc okres niemożliwy. Normalna zaś Polska, jaką znamy z doświadczenia, jest

Echa zajęć antyżydowskich

Zarządzeniem głównego komendanta policji państwowej zwolniony został ze stanowiska i oddany do dyspozycji władz zwierzchnich komendant policji państwowej w Opocznie, komisarz Gracjan Komacki.

Jak wiadomo, Opoczno było przed niedawnym czasem terenem krwawych zajęć antyżydowskich.

to Polska sprzed r. 1926 — i niezbyt logicznie, lecz całkowicie naturalnie ci wszyscy, którzy nie wierzą w trwałość Polski pomajowej — poczynają mówić i działać tak, jak by wrócić miała Polska przedmajowa.

„Gazeta Polska“ przytacza żądania amnesji dla Witosa, zwinięcia Berzys Kartuskiej, zmiany ustawy o wyższych uczelniach i t. p. oświadcza:

Biorąc asumpt z błędów istoty lub urojenych, jakie popełniły gabinety lub administracja w okresie rządów Marszałka Piłsudskiego, wysuwa się dezzyderat, zmierzające do zmiany zasadniczego kierunku polityki pomajowej.

Kto głosi te hasła? Nie jest to domena żadnego grupowania społecznego, żadnej grupy w łonie dawnego obozu pomajowego. Niema właściwie różnic między domem oświadczeń prawnicowego księcia Janusza Radziwiłła i radykalizującego senatora Felicia na Leśnickiego. Linja podziału nie biegnie tu bowiem wedle koncepcji politycznych. Dzielić poczyna ludzi zgola inaczej — wedle ich wiary i charakteru. Są ci, co wierzą, że można prowadzić dalej dzieło przez Piłsudskiego rozpoczęte i są ci — którzy sądzą, że gdy zabrakło — dzieło to ulegnie likwidacji, a tylko jedni sądzą, że lepiej będzie zlikwidować je „na prawo“, a inni, że lepiej je zlikwidować „na lewo“.

I tu biec poczyna dzisiaj istota linja podziału. Nie widzimy jej jeszcze wyraźnie. Zakrywają ją nam spory o sprawy nawet ważne ale drugorzędne, jak np. spory między deflacionistami i inflacionistami, albo spory zgola nieważne, jak np. spory między zwolennikami takiego pana lub innego pana. Ale stonniowo, powoli, stale — owa linja podziału staje się bardziej, jak wododział, coraz bardziej rozstrzygająca o przyszłych losach Polski. I wcześniej czy później po

jednej stronie barykady znajdują się ci wszyscy, którzy zechcą zlikwidować Polskę pomajową, po drugiej — ci, którzy zechcą ją utrwać, wzmacniać, dalej w górę dźwigać.

Artykuł konkluduje:

„Sądzimy, że nadchodzi dzień, w którym warto, aby każdy uczynił rachunek sumienia, aby przed samym sobą odpowiedział uczciwie na pytanie, czy chce jednego, czy drugiego, czy wierzy, czy też zwątpił? My zaś, to znaczy ci wszyscy, którzy już rachunek sumienia zrobili i odpowiedzieli sobie, że sprzeciwia się próbie cofnięcia Polski do czasów przedmajowych, z całą decyzją z całą determinacją, na jaką nas stać — my wszyscy — winniśmy już chyba swój głos ostrzeżenia podnieść i powiedzieć wyraźnie, że walka z nami ledwa nie będzie. Dla nikogo.“

Aresztowania i rewizje

U B. CZEŁKÓW O. N. R.

WARSZAWA, 14.1. (Tel.wł.). Władze aresztowały pod zarzutem należeć do tajnej organizacji O. N. R.-u urzędniczkę 23-letnią Janinę Trempolską, 28-letniego Stanisława Fućniaka Piotra Maksymiaka, robotnika (Poznańska 12). Jak się dowiadujemy przy rewizji znaleziono koło tysiąca egzemplarzy nielegalnej „Ribitniczej Sztafety“ oraz broń. Aresztowani przebywają obecnie w urzędzie śledczym. Oprócz tego dokonano szereg rewizji u innych osób, jednak aresztowań więcej nie było.

KTO WYGRAŁ?

W poniedziałek, w trzecim ciągu dnia loterii padły następujące większe wygrane:

30.000 zł. — Nr. 141176
10.000 zł. — N-ry: 11797 43470.
5.000 zł. — N-ry: 2462 120000.
2.000 zł. — N-ry: 7414 7409 9764 26891
31102 39998 40684 92337 70134 71059 99520
103814 147031 157010 168114 165594 177809
183752 187787 189713.
1.000 zł. — N-ry: 2206 3680 9223 14382 20611
37287 37600 42109 43882 46251 51354 53191
66294 7661 78568 91727 94956 109522 110135
111904 119772 123040 123706 131865 132703
138067 145237 15736 52794 59870 58338 158543
158869 163517 165597 182057 189507 193816.

We wtorek w pierwszych dwóch ciągach padły następujące większe wygrane:

10.000 zł. — N-ry: 47087 84993 110132
111249 130049.
5.000 zł. — N-ry: 68399 137622 140628 157779
159716.
2.000 zł. — N-ry: 5334 26950 32375 32810
62272 78562 89056 96491 124201 129405 133138
136001 139956 157900 174172 181867 191662
193284.
1.000 zł. — N-ry: 3187 3208 6347 16526 18449
935600 44325 44568 56099 67761 72489 81650
85585 86291 89267 99358 98998 103561 12471
132935 133308 142143 143615 153272 159011
163551 171826 173699 177599 193577.

Zawsze i wszędzie pamiętaj, że szczęście sprzyja kolektorze

K A F T A L A

ze milion padł już dwa razy a KAFTALA

Katowice, św. Jana 16.

Losy IV klasy są jeszcze do nabycia.

POLECA: pierwszorzędnej jakości swoje wyroby:

karmelki, czekoladki, marmeladki, bombonierki i lomy. Wszędzie do nabycia

B. konsul Klotz

STAROSTA W GRUDZIĄDZU

Ze służby w M. S. Z. został zwolniony i przydzielony ponownie do służby w Min. Spraw Wewnętrznych b. starosta i b. konsul generalny w Morawskiej Ostrawie, p. Klotz.

P. Klotz mianowany został starostą w Grudziądu. W swoim czasie zajmował on już stanowisko starosty we Lwowie w czasie głośnych demonstracji studenckich.

86.000 pracowników

W SAMORZĄDACH POLSKI

W związku z pracami nad nowymi przepisami uposażeniowymi dla pracowników samorządu, przeprowadzone zostały obliczenia, określające stan personelu w gminach i związkach samorządowych. Z obliczeń tych okazuje się, że budżety samorządów na r. b. przewidywały uposażenia dla 86.068 pracowników.

Znowu statek zagrożony

NA ŁAWICY PIASKOWEJ POD GDANSKIEM

GDYNIA 14.1. (Tel.wł.). U ujścia Wisły pod Schiwenhorst kuter motorowy „Dr. Ferment“ najechał na ławicę piasku. Mimo natychmiastowej pomocy nie udało się dotychczas ściągnąć statku z piasku.

Na pomoc wezwano statki. Rady portu w Gdańsku, które od dwu dni pracują nad ściągnięciem kutra.

Tragiczny finał

WIAROLOMSTWA.

PARYŻ, 14.1. (Tel.wł.). W paryskich kołach towarzyskich wielkie wrażenie wywołała tragedia w rodzinie wielkiego przemysłowca Raussela, właściciela koncernu fabryk maszyn we Francji, uważanego za jednego z najbogatszych ludzi Francji. Raussel, przybywszy do domu, zastał swą żonę w objęciach jakiegoś gigola, z którym utrzymywała już od dłuższego czasu stosunki.

Podczas sprzeczki fabrykant chwycił za rewolwer i zastrzelił żonę na miejscu. Następnie tym samym rewolwerm pozabawił się życia.

Syn kupca porwany

PRZEZ BANDYTÓW.

HAWANA, 14.1. — Syn bogatego kupca hiszpańskiego Paulino Gorostiza został porwany wczoraj rano przez bandytów, którzy żądają 50 tys. dolarów okupu. Połowa okupu została już wpłacona.

CHARLES BARRY

Tajemnica Willi Mroków

Przekład Janiny Zawisza - Krasuckiej

Pogrążona w niewesołych myślach, Kitty usiadła na ławce w grodzie: podparłszy się na rękę, począła zastanawiać się nad rozwikłaniem tajemniczej zagadki, która nwidziła jej dom i przypała wszystkim o najwyższy stan zdenerwowania. Uczyniła już w głębi duszy pewne mocne postanowienie, gdy nagle dosłyszala odgłos kroków na żwirowej ścieżce, tuż za swojemi plecami. Objeżdżawszy się zawałowała głośno:

— Chodź tutaj, Jimmy. Chciałam z tobą pomówić.

Duncan podszedł szybko z uśmiechem na twarzy.

— Cóż takiego? — zapytał, siłąc się na wesołość. — Stwierdzam pocieszający objaw, bo w ostatnich dniach nie szukałaś specjalnie mego towarzysza.

— Ach, mój drogi — westchnęła dziewczyna, zwracając mu miejsce przy sobie. — Wiesz przecież, dlaczego! Nie wypływa to z tej przyczyny, że...

— Wiem, Kitty, wiem — przerwał, obejmując ją ramieniem. — Ach, żeby się już wreszcie skończyła ta okropna historia i żeby wrócił spokój!

— Właśnie o tem pragnęłam z tobą pomówić, Jimmy — rzekła Kitty. — Przed chwilą rozmawiałam z panem Gilmartinem.

— Robi bardzo miłe wrażenie — zauważył Jimmy.

— Owszem, bardzo mi się podoba — skinęła głową. — Ale, wyobraź sobie, powiedział mi, że zmuszony będzie aresztować mamę.

— Niemożliwe!

— Tak, Jimmy!

— Ależ on tylko żartował — chciał cię naszczepić i skłonić, abys mu powiedziała wszystko, czego pragnie się dowiedzieć.

— Nie — zaprzeczyła Kitty z zapałem. — Mówił całkiem poważnie. Przecież on wie doskonale, że ja nie mam nic do zeznania. Uwierzył mi, gdy mu to powiedziałam.

— Boże święty — zawołał młodzieniec. — Ależ to niemożliwe, Kitty. Detektywzy zdobywają się na najrozmaitsze kawały.

— Może masz słusność! — wzruszyła dziewczyna ramionami. — Ale mówiąc szczerze, Jimmy, powiedz mi, co myślisz o zachowaniu się mamy? Czyż to wszystko nie wygląda dziwnie nawet w

twoich oczach, chociaż ją znasz tak dobrze. Co o tem musiał myśleć policja?

— Otóż, jeżeli mam być szczery — odparł Duncan — przyznam się, że jej wcale nie rozumiem. Takie zimne zachowanie zupełnie nie godzi się z jej usposobieniem.

— I właśnie to mnie najbardziej martwi — wyszeptała Kitty.

— Ale matka twoja musi mieć potemu jakieś powody — ciągnął młodzieniec w zamyśleniu. — Ciekaw jestem, czy...

— Doszedł do pewnego wniosku, Jimmy — przerwała mu nagle. — Wniosek ten jest okropny i o tem trudno mi nawet tobie o tem powiedzieć. — Cóż to takiego? Mów, kochanie, mnie możesz powiedzieć wszystko, wiesz o tem.

Młodzieniec przytulił ją mocno ramieniem.

— Wiem — odparła Kitty — ale brzydko mojej strony, że mogłam wpasć na taki pomysł. Umilkła.

— Mów odważnie, maleńka — nastawał Jimmy, zachęcając ją przyjaznym uśmiechem. — Ty przecież nie potrafisz źle postąpić, choćbyś nawet chciała.

(D. c. n.)

REFLEKSJE Z POWIATOWYCH KONFERENCYJ GOSPODARCZYCH

z przedstawicielami rzemiosła i kupiectwa na terenie województwa Kieleckiego

We wczorajszym numerze „K. Z.” drukowaliśmy pierwszą część uwagi na temat konferencji gospodarczych odbytych w grudniu ub. roku w województwie Kieleckim. Autor tych uwag, interesujący się żywo sprawami gospodarczymi województwa, mając możliwość brania bezpośredniego udziału w niektórych konferencjach, wyciągnął interesujące wnioski. Dziś zamieszczamy drugą część tych rozważań, zaznaczając, iż wnioski, jakie autor wywodzi nie pokrywają się całkowicie z poglądami naszymi. Drukując ten artykuł, sadzimy, iż wywoła on zainteresowanie w sferach rzemieślniczych i kupieckich, być może, wywołując nawet dyskusję. Rd.

(II) Poza sprawami podatkowymi — na konferencjach gospodarczych wysunęto jako drugi główny punkt — sprawę ubezpieczeń społecznych.

Stwierdzić należy, że głosy domagające się wogóle zniesienia ubezpieczeń społecznych — należały do wyjątków i nie reprezentują opinii i poglądów ogółu rzemiosła i kupiectwa. Ostre krytyki, natomiast skierowane było zarówno przeciwko wysokim obciążeniom na rzecz ubezpieczalni społecznych jak i przeciwko zawłóści systemu. Referujący sprawę ubezpieczeń społecznych przedstawiciele organizacji rzemieślniczych i kupieckich wręcz stwierdzali, że świadczenia ubezpieczeniowe stanowią ciężar nieporównanie większy, niż podatki państwowe. Ciężar ten w dodatku znacznie wzrósł z chwilą wprowadzenia w życie ustawy scaleniowej. Z ubezpieczeń społecznych nie są zadowoleni zarówno obywatele na ponoszenia świadczeń pracodawcy, jak i też sami ubezpieczeni. Niepomiarna wysokość świadczeń na rzecz ubezpieczeń społecznych spowodowała, że rynek pracy doznał ogromnego skurczenia, gdyż warsztaty pracy, broniąc się przed tym obciążeniem — unikają przyjmowania pracowników, zatrudnianych zaś pracowników z warsztatów często się usuwa. Składają zaś ogromna warstwa chłupników, pomimo wyraźnego przepisu ustawy scaleniowej — nie została faktycznie objęta ubezpieczeniem z czego ogromną korzyść wynosi przemysł nadładczy, który z reguły uchyla się od ciężarów publicznych i który ogromnie swoje zyski bazuje na pracy chłupniczej. W konsekwencji, dla warsztatu rzemieślniczego stwarza się, w niektórych zawodach, konkurencja z nakładem. Zawłóść systemu ubezpieczeniowego, wymagającego różnych meldunków o każdej zmianie, wypełnianie nadmiernej liczby skomplikowanych formularzy, zawłóść w obliczaniu stawek i maleźności — zmuszają przedsiębiorstwo do unikania jakiegokolwiek styczności z ubezpieczalnią. To również wpływa ujemnie na stan zatrudnienia.

POTRZEBNA REFORMA

W przeciwieństwie do tych obciążeń — korzyści jakie płyną z ubezpieczeń są niedostateczne: W szczególności pomoc na wypadek choroby ubezpieczonego zorganizowana jest wadliwie i biurokratycznie, a niejednokrotnie świadczenia ze strony ubezpieczeń sprowadzają się zgola do fikcji. W parze z tem idzie rozstrutna gospodarka funduszami wyciągniętymi ze społeczeństwa, lokowaniem w milionowych budowach wznoszących wokresie kryzysu. To powoduje brak zaufania do instytucji ubezpieczalni społecznych — składają powolnych i celowych. Stąd płynie po prostu zasadniczy — przeprowadzenie generalnej reformy w zakresie ubezpieczeń społecznych, któryby zniósł wszelkie wybujałości i przerosty, dostosował wysokość świadczeń na rzecz ubezpieczeń do realnych możliwości sfer gospodarczych, wynikających z ogólnych warunków ekonomicznych kraju. Ponadto reforma ta winna wprowadzić system jaknajbardziej uproszczony, gdy chodzi o sposób działania poszczególnych instytucji ubezpieczalni społecznych — system jasny, zrozumiały i łatwo dostępny dla przeciętnego kupca i rzemieślnika.

ZASTRZEŻENIA

Domaganie się przez sfery rzemieślnicze i kupieckie reformy w dziedzinie ubezpieczeń społecznych ze stanowiska ogólnych interesów tych sfer, niewątpliwie jest postulatem uzasadnionym. Zresztą reforma taka, została zapowiedziana przez czynniki kierujące polityką gospodarczą państwa. Chodziłoby zatem o jaknajrychlejsze przystąpienie do realizacji tych zapewnień, czego zresztą cały świat gospodarczy Polski z niecierpliwością oczekuje. Niektóre jednak szczegóły w wysuniętych postulatach nasuwają zastrzeżenia. I tak — żądanie zniesienia obowiązku ubezpieczenia terminatorów w warsztatach rzemieślniczych i to w zakresie wszystkich rodzajów ubezpieczeń, nie wydaje się być słusznym. Terminator powinien w każdym razie podlegać ubezpieczeniu chorobowemu.

Otwarta pozostaje sprawa czy i o ile słuszną jest tendencja wylimowania wogóle rzemiosła z obowiązującego systemu ubezpieczeń społecznych.

KREDYTY Z B. G. K.

Gdy chodzi o sprawę kredytów z funduszy B. G. K. dla rzemiosła i kupiectwa, to na konferencjach w pierwszym rzędzie przedstawiciele kupiectwa mocno podkreślili, że kupiectwo pod tym względem zostało pokrzywdzone w przeciwieństwie do rzemiosła, gdyż dotychczas z kredytów takich nie korzystało. Chodzi tu o kredyty gotówkowe i niskoprocentowe, który byłby udzielony na dogodnych warunkach. Przedstawiciele rzemiosła wskazują na konieczność zwiększenia sum kredytowych przyznanych rzemiosłu i rozprowadzanych przez B.G.K. za pośrednictwem PKO, jak również uznają za bardzo pożądaną ażeby, tam gdzie istnieją dobre

zorganizowane rzemieślnicze instytucje kredytowe, odnośne sumy kredytowe były przez B.G.K. bezpośrednio przydzielane tym instytucjom. Jakkolwiek ostatnia zmiana warunków kredytowania rzemiosła, dokonana przez B.G.K., stanowi znaczną ulgę dla warsztatu rzemieślniczego, to jednak, kredyt ten, nie jest jeszcze dostatecznie zbliżony do kredytu średnioterminowego, który jest dla rzemiosła najkorzystniejszy i gospodarczo niezbędny.

Kredyt dla rzemiosła i kupiectwa stanowi punkt dla tych sfer bardzo żywy i nie ulega wątpliwości, że właściwe czynniki, słuszne w tym zakresie życzenia uwzględnić. W szczególności spodziewać się należy, że kupiectwo na terenie województwa Kieleckiego będzie miało możliwość korzystać z kredytu analogicznie jak i rzemiosło.

K. K. O.

Dające się słyszeć narzekania na uciążliwość warunków stawianych przez K.K.O. przy rozprowadzaniu kredytów B.G.K. — w większości wypadków pozbawione są słuszności. Chodzi tu głównie o żądania ze strony K.K.O. dotyczące zabezpieczenia sumy pożyczkowej. Zainteresowane sfery muszą rozumieć, że instytucja kredytowa, o ile kieruje się zasadami racjonalnej i zdrowej polityki, nie może od koniecznych rygorów gwarancyjnych odstąpić. Inna rzecz, gdy chodzi o dogodność formalną, w składaniu odnośnych gwarancji jak np. zbyt częsta zmiana weksli krótki termin dla spłaty rat i t.p. Tu niewątpliwie istnieją możliwości dla usiępsztw i ta kwestja zapewne wzięta będzie pod uwagę przez decydujące czynniki B.G.K.

ANONIMOWY PRZEMYSŁ

Anonimowy przemysł to nazwa, która

obejmuje prowadzenie rzemiosła i kształcenie terminatorów bez uprawnień wymaganych ustawą przemysłową oraz prowadzenie handlu bez zgłoszenia władzy przemysłowej. Sprawom tym, ściśle związanym z kwestiami podatkowymi i ubezpieczeniowymi — poświęcono na konferencjach szczególną uwagę i sprawy te wywołały najbardziej ożywioną dyskusję.

Nielegalny przemysł, uwzględniając, że jest to zjawisko występujące masowo a nie sporadycznie, stanowi największe zło i anomalję, podrywające gospodarczą odporność i siłę ekonomiczną zarówno rzemiosła jak i kupiectwa. Nielegalny przemysł to ogromna ilość przedsiębiorstw pasywnych na organizmie gospodarczym — zjawisko tem bardziej niebezpieczne, gdy sam organizm cierpi na liczne niedomagania.

Taki anonimowiec nie ponosząc żadnych ciężarów publicznych, stwarza dla uczciwych przedsiębiorstw konkurencję niemożliwą do zwalczania, dezorganizuje rynek, wnosi zamęt i nieopisany chaos w dziedzinie cen i t. d. To też postulat: podjęcia bezwzględnej walki z tem zjawiskiem nie nasuwa żadnych zastrzeżeń.

STANOWISKO WOJEWÓDZTWA

Stosunek władz państwowych do omawianego zagadnienia, w szczególności gdy chodzi o teren województwa Kieleckiego — znalazł dobitny wyraz w znanym zarządzeniu pana wojewody kieleckiego z lutego 1932, w którym to zarządzeniu akcja walki ze złem, ujęta została w konsekwentny program. W założeniu program ten opiera się na ściślejszej współpracy zorganizowanego rzemiosła z odnośnymi władzami państwowymi. Wydaje się, że jeżeli dotychczasowy wynik prowadzonej akcji nie dał spodziewanych rezultatów — przyczyny tego stanu rzeczy należy szukać w niedostatecznej ocenie i rozumieniu założenia przyjętego przez władzę. Komitety powołane do współdziałania z władzami przemysłowymi, muszą bezwzględnie stanąć na wysokości zadania, ogół zaś zorganizowanego rzemiosła winien uznać, że bez największego wysiłku z jego strony, podjętego we własnym najżywniejszym interesie — problem nie może być pomyślnie rozwiązany. Z drugiej strony spodziewać się należy, że i władze dążyć będą do jaknajdalej posuniętej koordynacji w swoich działaniach i w poszukiwaniu skutecznych sposobów zmierzających przynajmniej do opamiętania, nie mówiąc już o likwidacji anonimowego przemysłu.

INNE POSTULATY

Z innych spraw podniesionych na konferencjach zasługuje na uwagę postulat obniżenia cennych cen prądu elektrycznego, taryfy pocztowej i telefonicznej jak również i taryfy kolejowej. Postulaty słuszne i uzasadnione, w szczególności gdy chodzi o cenę prądu elektrycznego. Te ostatnie należą w większości wypadków do najbardziej odpornych i sztywnych elementów wpływających na koszty produkcji. W okresie gdy kierunek polityki gospodarczej Rządu zarysowany został wyraźnie i gdy Rząd zmierza do obniżenia składników kształtujących ceny przez ściśnięcie w dół kosztów własnych, utrzymywanie się cen prądu elektrycznego na wysokim poziomie nie da się niczem usprawiedliwić. (Autor pisał te uwagi prawdopodobnie przed ogłoszeniem wiadomości o obniżce cen za prąd. Rd.)

W zakończeniu stwierdzić należy, że omówione wyżej, w znacznym skrócie, jak i inne sprawy poruszane na konferencjach, wniosły wszelkie, a w znacznej mierze i obiektywne nasświetlenie oraz liczne sformułowania, co z pewnością stanowić będzie cenny materiał informacyjny i orientacyjny dla Rządu wobec tego poczynił gospodarczy.

NOWOROCZNE PRZYJĘCIE U HITLERA.
Nunociusz papieski Monsignore Orsenigo składa kanderlowi Hitlerowi życzenia noworoczne w imieniu korpusu dyplomatycznego. Uroczystość odbyła się dnia 10 stycznia w pałacu kanderleskich w Berlinie.

Rozstrzygnięcia w polityce Francji

przyniesie bieżący tydzień

Nadchodzący tydzień będzie miał duże znaczenie dla wewnętrznej, a co za tem idzie i dla zagranicznej polityki Francji. We wtorek rozpoczęła się bowiem sesja Izby, której przebieg zależeć będzie w znacznej mierze od ustosunkowania się partii radykalnej do rządu. Możliwym jest bowiem, że w następnym posiedzeniu komitetu wykonawczego partii radykalnej, które wyznaczone zostało na 19 bm., zostanie wywołana w Izbie debata nad ogólną polityką rządu, w czasie której przeciwnicy obecnego gabinetu mogą ponownie rozpocząć przeciw rządowi akcję, celem jego obalenia.

Dep. Rucart zamierza interpelować rząd, domagając się, aby już od zwartku zastosowane zostały postanowienia u-

stawy o ligach i organizacjach bojowych wobec stowarzyszeń o charakterze militarnym. W konsekwencji dep. Rucart żądać będzie rozwiązania lig partyjnych.

Decyzja w tej sprawie zależeć będzie od sąd w myśl ogłoszonej ustawy, do rady ministrów.

Jak podaje „Le Petit Journal”, rozważany jest przez ministerstwo spraw wewnętrznych projekt, zmierzający do wyznaczenia wyborów na 22 i 29 marca. Jest możliwym, iż prem. Laval w odpowiedzi na interpelację przedstawicieli grupy radykalnej będzie domagał się odręczenia daty dyskusji nad polityką rządu i równocześnie złoży w Izbie projekt ustawy, zmierzającej do przyspieszenia wyborów.

UWAGI

Miljon dzieci poza szkołą

Olbrzymi przyrost dzieci, brak szkół i nauczycieli

W zaraniu niepodległości Polski olbrzymie polacie kraju trwającego w zapasach wojennych o prawo do samodzielnego bytu, pozbawione były wszelkiej organizacji szkolnej. Jednak już w r. 1921 poszczycić się mogliśmy pokaznym dorobkiem: oto mieliśmy już wówczas 27,585 publicznych szkół powszechnych, do których uczęszczało 3.213.768 dzieci.

ROK 1929 — 1930
NAJPOMYŚLNIEJSZY.

Praca nad organizacją oświaty powszechnej trwała jednak nadal w niesłabnącym tempie, z roku na rok zwiększała się ilość dzieci w szkołach, podnosiła się organizacja tych szkół, doskonaliły się metody i warunki pracy. W r. 1929—30 nauczanie powszechne obieto 3.790.000 dzieci, czyli 97 proc. ogółu dzieci w wieku szkolnym. W publicznych szkołach powszechnych uczyło 42.500 nauczycieli, czyli 1 nauczyciel uczył — 50 dzieci. Liczba szkół się obniżyła do 25.000 — lecz zato podniosła się organizacja tych szkół, tak, iż 48 proc. dzieci szkolnych pobierało naukę w szkołach wyżej zorganizowanych.

Byliśmy już więc bliżej pełnej realizacji powszechności nauczania i zrealizowaliśmy wielkie postępy w pracach nad podnoszeniem organizacji szkół, ze stopnia liczny jedno i dwuklasówek do poziomu szkół wyżej zorganizowanych — a przedewszystkiem do poziomu szkół siedmioklasowych.

JUŻ 6 MILJONÓW DZIECI.

Równocześnie jednak weszliśmy w długotrwały okres wzmoczonego przyrostu dzieci, który zaczął się w roku 1928-29 i trwać będzie do roku 1939-40. W okresie tym liczba dzieci w wieku szkolnym co roku gwałtownie wzrasta, tak, iż w r. 1939-40 przekroczy liczbę — 6.000.000. Zwiększa się również liczba lat tego okresu zaznaczają się bardzo gwałtownym przyrostem dzieci w wieku szkolnym: w r. 1929-30 — przyrost wyniósł 262.000, w roku 1930-31 — 340.000, w roku 1931 — 23 — 348.000, w r. 1932-33 — 375.000.

Te lata najgwałtowniejszego przyrostu dzieci były równocześnie latami wstępującego kryzysu gospodarczego. Połączenie tych dwóch przejawów — przy pełnym braku planowego wysiłku w kierunku opanowania sytuacji w szkolnictwie powszechnym — spowodowały pełną katastrofę tego szkolnictwa.

BEZ POMOCY.

Oświata powszechna w tych najcięższych chwilach pozbawiona została pomocy. Odwrótnie na tej oświacie z roku na rok poczęto czynić coraz dotkliwsze oszczędności, które stały się pogłębiały kryzys oświaty powszechnej, aż doprowadziły ją do dzisiejszego stanu, do ruiny.

Im silniej bowiem wzrasta liczba im silniej bowiem wzrasta liczba dzieci, obcina się budżet oświaty powszechnej. Gdy w roku 1929-30 budżet Ministerstwa W. R. i O. P. wynosił 16 proc. ogólnych wydatków państwa — to w roku 1934-35 budżet ten wynosi tylko 14 i pół proc., a w roku bieżącym stosunek ten obniżył się jeszcze bardziej. Na 75 tysięcy nauczycieli uległo translokacji 55 tys.

W rezultacie posiadamy milion dzieci poza szkołą, a te dzieci, które się w szkole znajdują, wobec nadmiernej przepełnienia klas, pozbawione są możliwości skutecznego nauczania i wychowania.

TRAGICZNA WYMOWA.

Tem obraz oświaty powszechnej ma swą tragiczną wymowę w codziennej pracy szkolnej dziecka i nauczyciela. Przepełnienie klas dzieci jest tak olbrzymie, iż jakie takie wyniki osiągnąć mogą jedynie dzieci zdolniejsze, dzieci średnio i mniej zdolne nie osiągną żadnych rezultatów. Ponadto w obecnych warunkach pracy szkolnej nie może być mowy o jakimś głębszym oddziaływaniu wychowawczym, gdyż wobec mnogości dzieci i ciasno-

ty miejsca cały wysiłek nauczyciela skierowany jest na opanowanie klasy, a na akcję wychowawczą brak warunków i czasu.

Ta sytuacja w szkolnictwie powszechnym, będąc podstawą oświaty, bez

której dziś nie można sobie wyobrazić prawdziwie silnego państwa, powinna wzbudzić żywą reakcję w społeczeństwie i zniechęcić go do żywszego zainteresowania się przyszłością młodego pokolenia.

Dziś otwarcie podstudja rozgłośni katowickiej w Sosnowcu

Zgodnie z zapowiedzią dziś o godzinie 8 wieczorem odbędzie się uroczyste otwarcie podstudja rozgłośni katowickiej w Sosnowcu.

Początek tej uroczystości, która będzie podana przez wszystkie radiostacje polskie, ulegnie prawdopodobnie kilkuminutowemu opóźnieniu, bezpo-

średnio bowiem przed transmisją z Sosnowca Warszawa dawać będzie przemówienie min. Becka, które być może skończy się po godz. 8 wiecz.

Na dzisiejszą uroczystość zapowiedział swój przyjazd p. wojewoda kielecki dr. Dziadosz.

Udogodnienia dla podróżnych

Zwrot i skasowanie opłat

Nowe przepisy kolejowe wprowadzają, między innymi, następujące udogodnienia dla podróżnych:

Dotychczas przyznawano zwrot należności za bilet całkowicie niewykorzystany jedynie w przypadku choroby lub śmierci pasażera. Obecnie koleje państwowe zobowiązane są do zwrotu należności za niewykorzystany bilet jazdy we wszystkich przypadkach bez względu na przyczynę nieużytkowania. Również w przypadku częściowego niewykorzystania

biletu jazdy, koleje zobowiązane są wypłacić różnicę między całą wniesioną opłatą a należnością za dokonaną przejazd. Obowiązek kolei co do zwrotu całej, lub części należności za niewykorzystany bilet jazdy istnieje również wobec podróżnych korzystających z taryf ulgowych.

Drugie udogodnienie dotyczy pracowników kolejowych, dla których z dniem 1 stycznia r.b. 50 groszowe opłaty na Fundusz Pracy od bagażu zostały skasowane.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

15	Dziś Pawła
Sroda	Jutro Marcelego
	Wschód słońca 7 m. 40.
	Zachód „ 16 m. 07.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Ucieczka”.
PALACE: „Epizod”.
EDEN: Burza nad światem.

× WYMAWIANIE UMOWY O PRACĘ W CZASIE ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH.

Sąd Najw. orzekł, że zakaz wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę podczas odbywania przez pracownika ćwiczeń wojskowych odnosi się już do chwili, gdy pracownik otrzymał powołanie na ćwiczenia, o ile zawiadomił o tem niezwłocznie pracodawcę. W myśl rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o umowie o pracę pracowników myśliwskich, pracownik obowiązany jest zawiadomić pracodawcę o otrzymaniu powołania na ćwiczenia wojskowe.

× KOMITET DOŻYWIANIA DZIECI przy szkole powszechnej nr. 10 w Sosnowcu, ul. Okrzei 56 składa tą drogą serdeczne podziękowanie łaskawym ofiarodawcom za pomoc w urządzeniu gwiazdki dla biednej diatwy szkolnej.

× KURS RACJONALNEGO GOTOWANIA (potrawy codzienne) rozpoczyna się w miejskim Ośrodku zdrowia przy ul. Teatralnej dziś o godz. 4.30 popoł. Opłata za 12 lekcyj wynosi zł. 6, dla członków Związku Pań Domu zł. 5. Wykłady odbywać się będą w każdą środę.

× KOMITET ZABAWOWY PRZY 74 MZDH IM. ZAWISZY CZARNEGO przy szkole powsz. nr. 8 w Sosnowcu urządza w sobotę dnia 18 bm. o godz. 20 zabawę taneczną w sali przy ul. Zeromskiego 14. Wstęp ściśle za zaproszonymi, które można nabywać w harcówce tejże drużyny przy ul. Żytniej 26, szkła powsz. nr. 5, w godzinach od 4—7 wiecz.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś, dnia 15 stycznia o godz. 8.30 poraz ostatni, doskonała komedia S. Kiedrzyńskiego, go p.t. „CUDZIK I SPÓŁKA”. Bilety po cenach najniższych od 25 gr. do zł. 1.50.
Jutro, dnia 16 stycznia o godz. 8.30 wiecz. świetna operetka Hervego p.t. „NITOUCHE”. Bilety w cenie od 25 groszy.

× RAUT LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ.

Jak się dowiadujemy, w dniu 1 lutego br. w salach reprezentacyjnych Sejmu i Województwa Śląskiego w Katowicach odbędzie się raut zorganizowany z inicjatywy Obwodu Katowickiego Ligi Morskiej i Kolonialnej, w szczególności zaś Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej przy Zarządzie Centralnym Wspólnoty Interesów. Impreza powyższa, z której czysty dochód przeznaczono na Fundusz Obrony Morskiej, wzbudziła powszechne zainteresowanie. Komitetowi Organizacyjnemu udało się na powyższy wieczór towarzyski zaangażować znakomity zespół muzyczny. Zaproszenia zostaną rozesłane w najbliższym czasie.

Jaką pogodę mieliśmy w roku ubiegłym w Zagłębiu?

Stacja meteorologiczna w Będzinie, której kierownikiem jest p. H. Fajkiewicz, a obserwatorem p. St. Rakowski, nadesłała nam szczegółowe wyniki dokonanych przez stację spostrzeżeń meteorologicznych w 1935 r.

Ze spostrzeżeń tych podajemy najważniejsze dane. Otóż w roku ubiegłym średnia temperatura w Zagłębiu wynosiła 8.2 st., najwyższa + 34.4 st., a najniższa — 21 st. Maksymalne ciśnienie barometryczne wynosiło 764 mm., minimalne 729 mm.

Jak wiadomo, panują u nas wiatry zachodnie.

Liczba dni z przeważającym wiatrem zachodnim wynosiła 82, z północno-zachodnim 82, a z południowo-zachodnim 60 dni. Z cisu mieliśmy za ledwie 8 dni, z zachmurzeniem całko-

Z UŚMIECHEM.

Podroźgłośnia

Zwie się podstudjo, coś, jak podroźgłośnia. Podślaska stacja lub Podkatowice. Nie wiem, to może wypaść nawet znośnie. Choć różne na ten temat krążyły wice. Ha, niech tam krąży... To Zagłębie zdobi. Ze u nas także przecież coś się robi.

Jest w tem podstudju ta miła pociecha. Ze nasz Sosnowiec, gród niebardzo podły. Jezcze tak na psy zupełnie nie zjechał. Niechajby fale radja go wywiodły. Pełnego szczęścia, wielkości, urody. Na świat ogromny, na szerokie wody.

Niechajby świat się i o nas dowiedział. Żeśmy też moi w melodji i gwieździe. Wszak gdyby każdy wiecznie cicho siedział. Niktby nie słyszał, co to jest Zagłębie. Więc, gdy uczciwy, sam to sobie powiedz. Dobrze, że dzisiaj przemówi Sosnowiec.

Ko—Stek.

WOJSKOWE

WYTWORNE MUNDURY

i czapki nowego typu poleca:

L. FLAK BĘDZIN

Dojazdowa 5.

Załatwianie reklamacji

W UBEZPIECZALNIACH SPOŁECZ.

Zakład ubezpieczeń społecznych wystosował do dyrektorów wszystkich ubezpieczalni społecznych na terenie całego kraju okólnik następującej treści: „Z.U.S. posiada wiadomości, że niektóre ubezpieczalnie załatwiają zbyt opieszale reklamacje pracodawców w sprawie mylnych obliczeń składek i że nawet przy uwzględnieniu tych reklamacyj koszty pracodawców nie zostają sprostowane przez długi okres czasu.

Ze względu na niezadowolenie i skargi, jakie tego rodzaju załatwianie spraw wywołuje wśród pracodawców, Zakład ubezpieczeń społecznych poleca dyrektorom ubezpieczalni wydanie natychmiast odpowiednich zarządzeń, zmierzających do jaknajszybkiego załatwienia zażaległych reklamacyj, oraz unormowanie takiego trybu postępowania, który umożliwi w przyszłości szybkie załatwianie omawianych spraw”.

× ZARZĄD RODZINY REZ. KOŁA SOSNOWIEC-SRÓDULĄ zawiadamia mieszkańców dzielnicy Śróduła, Konstantynów i ul. Chemicznej, iż świetlica R. R. znajdująca się przy ul. Perla 39 (dom kolejoży) otwarta jest dla mieszkańców wymienionych dzielnic w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki każdego tygodnia w godz. 18.30—21. Blizszych informacji udzielają w świetlicy w tych dniach dyżurni członkowie(inie) zarządu R. R. Koła Śróduła.

× RADA POW. RODZINY REZERWISTÓW W SOSNOWCU podaje do wiadomości, iż przeniosła swe biura do Domu społecznego, przy ul. Żytniej w Sosnowcu. Sekretariat czynny jest w poniedziałki, środy i piątki każdego tygodnia, w godz. 18—20.

witem 137, z południowem 178 a bez zachmurzenia 50 dni.

Suma opadu rocznego wynosiła 240.2 mm., najwyższy opad wyniósł 47.1 mm., a liczba dni z opadem wyniosła 183 dni, czyli pół roku.

Pokrywa śnieżna mieliśmy w ciągu 54 dni, najwyższą pokrywa śnieżna wynosiła 14 cm., najniższa 2 cm.

Na uwagę zasługują w tym roku znaczne ocieplenie z rozpozgodzeniem się pod koniec grudnia, przechodzące prawie w słoneczną pogodę wiosenną. W dziale fenologii zanotować należy masowe pojawienie się chrząszczy w miesiącu czerwcu. Rok 1935 sprzyja rozwojowi szkodników, np. mszy, chrząszczy, ogrodnicy i t. d. We wrześniu stwierdzono powtórne kwitnienie drzew i krzewów,

Z życia pracowników umysłowych

NADZWYCZAJNE ZEBRANIE P. Z. Z. P. P. I H. RZ. P. W SOSNOWCU.

W poniedziałek ubiegły odbyło się zapowiedziane nadzwyczajne zebranie przedstawicieli Oddziałów i Zarządu Głównego Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rz. P. w Sosnowcu przy bardzo licznych udziałach, na którym rozpatrywano przedewszystkiem te wszystkie sprawy, jakie delegaci Związku mają przedstawić Komisji Międzyministerialnej, która będzie bawiła w Zagłębiu w piątek dnia 17 b.m. w Inspektoracie Pracy.

Zebranie to dało obfity materiał z całego terenu działalności Związku, a przedewszystkiem potwierdziło przewidywania, że pracodawcy zamierzają przerzucić obniżki cen produktów przemysłowych na wynagrodzenia pracowników. Stoimy bowiem wobec kilku konkretnych faktów już dokonanych obniżek, jak również wymówień ogólnych, których celem niestrudno się domyśleć.

Wydany przez rząd dekret o obniżeniu składek na ubezpieczenia emerytalne wywołał zasadnicze zastrzeżenie, żeby to posunięcie nie było precedensem do obniżenia świadczeń. W tej sprawie zwrócono się telefonicznie do Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Warszawie, celem spowodowania wyjaśnień z miarodajnej strony.

Również rozważano uchwały Międzyzwiązkowej Reprezentacji Pracowników Umysłowych, akceptując je jednomyślnie, zwłaszcza żywy od-

źwięk znalazło postanowienie nawiązania współpracy z organizacjami robotniczymi i sprawa sytuacji pracowników handlowych, których losem Zarząd Główny Związku zajmie się w najbliższej przyszłości.

W końcu postanowili zebrani zwrócić się za pośrednictwem reprezentacji do kierownictwa podsiudja rządowego w Sosnowcu z prośbą o uwzględnianie w programach spraw pracowników zawodowych, jak i kulturalnych.

SPRAWA 5-CIOLETNIEGO PLANU GOSPODARCZEGO omawiana była na konferencji w Województwie

W województwie Kieleckim odbyła się konferencja z przedstawicielami zarządów miast w sprawie projektów inwestycyjnych jakie poszczególne miasta mają na okres pięcioletni. Ze względu na krótki czas jakie zarządy miast miały do opracowania planów, konferencja miała charakter informacyjny.

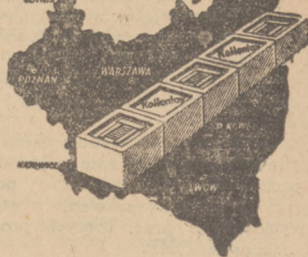
Aktualną sprawą dla Sosnowca, Będzina i Dąbrowy jest sprawa regulacji Przemysłu. Wedle jednak projektu Funduszu Pracy, miasta powinny ponieść 40 proc. kosztów regulacji Przemysłu na odcinku objętej granicami miasta. Ponieważ regulacja 1 kilometra rzeki kosztować ma 1 milion 100 tysięcy złotych, a na terytorium Sosnowca znajduje się 5,6 kilometrów Przemysłu, tedy na sam Sosnowiec przy padłby koszt 2.400.000 zł. a więc suma o wiele przenosząca możliwości finansową miasta. Sprawa ta oczywiście będzie rozważana i uzgadniana pomiędzy zarządami miast, władzami wojewódzkimi i Funduszem Pracy.

Zarząd miejski w Sosnowcu wysunął projekt przeprowadzenia gazociągu ze Śląska.

× ZAPOWIEDŹ OBNIŻKI PŁAC I REDUKCJE. Huta „Katarzyna” w Sosnowcu zapowiedziała obniżkę płac oraz redukcję 120 robotników z oddziału mechanicznego oraz 170 robotników ze staliwni. W związku z tem odbędzie się w piątek w Inspektoracie Pracy konferencja, podczas której omówione zostaną powyższe sprawy.

× ZARZĄD ZW. B. OCHOTNIKÓW ARMII POLSKIEJ W SOSNOWCU zawiadamia członków, pragnących wziąć udział w opłatkach, aby zgłaszali się do dn. 28 b.m., gdyż osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Związku we wtorki i piątki od godz. 18 do 20. ul. Piłsudskiego 18 (II piętro, oficyna).

„Co kupuje cały kraj?
... Mydło z pralką
Kokontay”

Zachować młodość,

piękność, usunąć wyrty już zniszczenia jak: zmarszczki, zwiotczenia skóry i inne defekty, osiągnąć można tylko przez racjonalną pielęgnację cery.

KOSMETYKA NOWOCZESNA wszelkimi wszytkie te czynniki i jest bardzo pomocną. Przez zabiegi kosmetyczne odżywiamy skórę, utrzymujemy młodość, uodokalniamy urodę.

GABINET KOSMETYCZNY

„URODA”

WŁADYSŁAWY WNUKOWEJ

DYPLOM. KOSMET.

SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 15.

Telefon 12-42.

Wszelkie zabiegi wchodzące w zakres współczesnej kosmetyki. - Porady i wskazówki.

Lekarze przeciw niefachowcom w Ubezpieczalniach społecznych

Nowy projekt wytycznych do umów zbiorowych z lekarzami, zatrudnionymi w Ubezpieczalniach Społecznych, spotkał się z silnym sprzeciwem ze strony całego świata lekarskiego. Przeciwno temu projektowi wysunęto cały szereg poważnych zarzutów,

zarówno natury prawnej, jak i formalnej ze stanowiska ustawy o praktyce lekarskiej.

Jako curiosum przytoczyć należy punkt 2 par. 8, który nie określa kto jest przełożonym lekarza Ubezpieczalni, lecz ustala, że każdy przełożony może wydawać lekarzowi polecenia, a gdy lekarz uważa, że polecenie to naraża dobro ubezpieczonego lub instytucji, lekarz musi wypełnić je, żądając tylko wydania polecenia na piśmie.

W tych warunkach świat lekarski nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za leczenie na terenie Ubezpieczalni, albowiem polecenia lekarzowi w zakresie jego pracy lekarskiej winien wydawać tylko lekarz naczelny, a nie każdy przełożony, niekiedy bez żadnego wykształcenia, gdyż odpowiedzialność sądowa za narażenie pacjentów ciężar będzie jednak na lekarzach.

BIELSKA FABRYKA DYWANÓW

zawsze sprzedaje z uwagi na pilne zobowiązania, za gotówkę kilka pryma, ręcznie wiązanych

dywanów i mostków

o pięknych wzorach, blisko za połowę wartości. Oglądać można na miejscu. Zgłoszenia Adm. Kurjera Zachodniego pod „Dywany”.

Stare karty rowerowe

WAŻNE DO DNIA 1 KWIETNIA RB.

Jak nam komunikuje starostwo, stare karty rowerowe z 1935 r. są ważne do dnia 1 kwietnia 1936 r., gdyż od 1 kwietnia r.b. będą obowiązywały nowe przepisy, które wprowadzić mają ulgi w opłatach dla posiadaczy rowerów.

× TRADYCYJNY BAL T. C. L. Staraniem Komitetu Pań pod przewodnictwem p. Prabhuckiej odbędzie się w sobotę dnia 8 lutego br. w salach Domu oświatowego w Katowicach tradycyjny bal T. C. L., z którego dochód przeznaczony jest na działalność oświatową Towarzystwa na Śląsku, a w szczególności na zakup książek dla biblioteki i czytelników młodzieżowej. Zaproszenia otrzymać można w Sekretariacie T. C. L. w Katowicach, Dom Oświatowy, telefon 30-312.

× OPLATEK W ŻYCHCICACH. W dn. 12 bm. wieczorem po raz pierwszy Akcja Katolicka w Żychcicach zorganizowała uroczystość opłatka w nowej sali parafialnej, mieszczącej przeszło 200 osób. Sala parafialna znajduje się w fundamentach nowobudowanego się kościoła w Żychcicach. Program uroczystości był następujący: odbyło się okolicznościowe przedstawienie, oraz wykonano kilka deklamacyj przez pp.: Pawelczykę, Ferdynand, Rebesia, Dziubę itd. W czasie przerwy zebrań na sali śpiewali kolendy. Następnie przemówienie o znaczeniu opłatka wygłosił ks. prob. Jan Piłs, który wyraził życzenie rozwoju Akcji Katolickiej w Żychcicach.

× Z ŻYCIA LOPP W DĄBROWIE. Roczne ogólne zebranie członków LOPP nr. „Środmieście” odbędzie się w lokalu LOPP ul. Stenkiwicza 11 w Dąbrowie w czwartek dnia 16 bm. o godz. 7 wiecz. Porządek dzienny: Wybór prezydium. Odczytanie protokołu ogólnego zebrania z dnia 18 stycznia 1935 r. Sprawozdanie zarządu. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium zarządowi. Referat inż. Michała Kosa pt. „Praca i zadania LOPP”. Program pracy i uchwalenie budżetu na rok 1936. Wybór zarządu, komisji rewizyjnej i delegata do obrotu miejskiego. Wolne wnioski. Zarząd prosi członków o konieczne i punktualne przybycie na zebranie.

Fałszywe pieniądze pojawiły się na rynku Zagłębiowskim

Od pewnego czasu w Zagłębiu pojawiło się wiele fałszywych banknotów dwudziestozłotowych i srebrnych 5-cio złotych. Banknoty 20-złotowe są dobrze podrobione, a poznać je można potem, że wodny znak z wizerunkiem Kazimierza Wielkiego jest

robiony nieudolnie to znaczy robiony tłuszcem, przyczem niema cyfry „20 zł.”. Monety srebrne pięciopolowe różnią się tylko wagą i dlatego trzeba zwracać pilną uwagę, aby nie dać się oszukać.

Niedoszły zabójca sam oddał się w ręce władz

W ub. sobotę w Wojkowicach Komornych doszło do krwawego zajęcia na tle osobistych porachunków między dwoma mieszkańcami Wojkowic Komornych, zajmujących się uprawianiem przemysłu: Józefem Olszówką i Władysławem Kotowiczem.

Podczas kłótni z Kotowiczem Olszówka wyjął w pewnej chwili z kieszeni rewolwer i strzelił do swego przeciwnika, raniąc go ciężko w szyję.

Po dokonaniu zbrodnicego czynu Olszówka zbiegł. Rannego Kotowicza

przewieziono na kurację do szpitala.

Za zbiegłym Olszówką policja zarządziła posąg, jednakże nie udało się go ująć.

W ub. poniedziałek tropiony przez policję Olszówka, widząc że nie będzie mógł już dłużej ukrywać się, sam zgłosił się do władz sądowych, przyznając się do usiłowania zabójstwa.

Niedoszłego zabójcę, po przesłuchaniu, osadzono w więzieniu białostockim.

Amnestjonowani kieszonkowcy na pierwszych występach

W związku z masowym zwolnieniem z więzień korzystających z amnestji przestępców do Zagłębia przybyli z różnych okolic kraju złodzieje, nie licząc tych, którzy zostali zwolnieni z więzień sosnowieckiego i białostockiego.

Spośród złodziei miejscowych zte- rreży znaleźli się już spowrotem w więzieniu.

Wczoraj zaś aresztowano dwóch z wodowych kieszonkowców, którzy przybyli do Sosnowca na gościnne wy- stępy. Mianowicie około godziny 10 rano w jednym z banków wywiadowcy Wydziału śledczego zatrzymali

dwóch podejrzanych wyglądających osobników.

Zatrzymanych doprowadzono do Wydziału śledczego, gdzie okazało się, że byli to zawodowi kieszonkowcy: Eleazar Hoffman ze Stanisławowa i Zygmunt Funkelstein ze Lwowa. Przed kilku dniami zostali oni wypu- szczeni na mocy amnestji z więzienia w Białym.

Przyznali się oni z rozbrajającą szczerością, że przyjechali do Sosnowca, aby „zarobić” na podróż do miejsc zamieszkania.

Narazie znaleźli oni dach nad głową w miejscowym więzieniu.

„OPTOFOT”

Sosnowiec 3 Maja 11 Tel. 9-94

największy wybór Radiodobierników na raty i za 6% pożyczkę Narodową

× ZAPRAWA ZIMOWA DLA OFICERÓW REZERWY. Zarząd koła ZOR w Sosnowcu przypomina swym członkom, że dziś o godz. 20 w sali gimnastycznej przy szkole powszechnej im. Prusa w Sosnowcu, ul. Prez. Mościckiego odbędzie się godzinne ćwiczenia gimnastyczne. Podobne ćwiczenia odbywać się będą w każdą środę (ze wyjątkiem dni świątecznych) od godz. 20 do 21. Pożądane jaknajliczej- sza obecność członków. Wszelkich informacji udziela sekretarz koła por. rez. M. Korzeniowski, Sosnowiec, kasa garni „Polonia” 5-6 Rozwoju, tel. 5-56.

× POSZUKIWANIE SPADKOBIER- CÓW. Konsulat polski w Lille, za pośrednictwem Syndykatu emigracyjnego, poszukuje spadkobierców sp. J. Jedrusiaka, urodzonego 30 lipca 1901 roku, syna Feliksa i Anny z domu Boris. Sp. Jedrusiak zmarł dnia 7 kwietnia 1933 roku w Lille. Po zmarłym nie pozostały żadne dokumenty, któreby stwierdzały jego miejsce urodzenia lub pochodzenia. Rodzina zmarłego winna skontaktować się bezpośrednio z Konsulatem generalnym polskim w Lille (45 Boulevard Carnot) lub też z centralą Syndykatu emigracyjnego w Warszawie, ul. Króla Alberta I nr. 7.

Z życia O.M.P. W BĘDZINIE

Od roku 1933 przy oddziale organizacji młodzieży pracującej w Będzinie powołanych zostało do życia 7 ognisk, z tych 5 w Będzinie, tj. na Ksawerze, Koźlewie, Warpiu, Melobadzu i Gzichowie, oraz dwa pozostałe w Czeladzi i Bobrownikach.

Ogniska te grupują w sobie około 350 kandydatów, systematycznie szkolonych pod przewodnictwem instruktorów, posiadających specjalne wykształcenie w zakresie wymaganych prac, ujętych programem nauczania OMP.

Zarząd oddziału, przeprowadzając kontrolę prac w poszczególnych ogniskach, stwierdził konieczność ujawnienia rezultatów tych prac i w tym celu przeprowadził w ciągu grudnia r.ub. w poszczególnych ogniskach egzaminy w zakresie I stopnia wykształcenia organizacyjnego. Stwierdzono przytem dodatnie rezultaty i chęć do dalszej pracy.

W dalszym etapie po przeprowadzeniu egzaminów, zarząd oddziału, kierując się odpowiednimi instrukcjami, użąda w niedzielę dnia 19 bm. o godz. 14 w salach gimnazjum im. Kopernika w Będzinie uroczystości przyrzeczenia i nadania godności OMP tym, którzy wykazali dodatnie wyniki prac przed komisją egzaminacyjną.

Na program uroczystości złożą się: otwarcie uroczystości i powitanie gości; referat okolicznościowy; odebranie przyrzeczenia; odczytanie i podpisanie aktu; przemówienia; popisy ognisk.

Po zakończeniu uroczystości odbędzie się wieczornica taneczna.

× **O WODĘ DLA CZELADZI.** Na najbliższym posiedzeniu Rady w Czeladzi ma być poruszona sprawa wody dla miasta. Jeden z tadnych ma zgłosić w tej sprawie wniosek negly.

× **ZABAWY W CZELADZI.** W najbliższych dniach w Czeladzi urządzają zabawy taneczne dla swych członków i zaproszonych gości cech ślusarsko-kowalski i blacharzy, oraz CKS. Przygotowywane są również zabawy Sokół, Legjonu Młodych i Klubu młodzieży. Jak widać z tego, czeladzianie mają sposobność do zabawy, niewiadomo tylko czy... pieniądze też.

× **PRZEDSTAWIENIE STRAŻAKÓW W CZELADZI.** 19 bm. sekcja sceniczna strażaków w Czeladzi wystawia świetlaną sztukę Majeranowskiego „Muchy Kieparskie”, wiodeni w 4 aktach ze śpiewami i tańcami. Nadprogram „Chrapanie z rozkazem”. W czasie przerw przygrywać będzie orkiestra. Początek o godz. 18.30.

× **DWA POŻARY.** W ub. poniedziałek wybuchł pożar w stodole Leona Breits przy ul. 1 Maja 37 w Będzinie. Ogień strawił wóz słomy, wartości 30 zł.

Wczoraj około godz. 1 w nocy zapaliła się od piecyka żelaznego ściana drewniana w kancierku składu szkła Dawida Klajmana i Joeka Fuksa, przy ul. Wspólnej 18 w Sosnowcu. Ogień nąglała przybyłe wkrótce na miejsce miejska straż pożarna. Straż, jakie wyrzucił pożar, natężnie nieustalane.

PROGRAM RADJOWY

ŚRODA 15 STYCZNIA 1936 R.

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Muzyka lekka (płyty). 7.55 Pare informacyj. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu hejnał. 12.15 „Biblioteka domowa” — pogadanka — wygl. Wiktoria Hartlebówna. 12.30 Koncert orkiestry kameralnej. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 Lekcja języka polskiego poprowadzi Marja Gozyńska. 13.45 Stefan Witasi i Chór Dana (płyty). 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskiej. 15.20 Wiadomości giełdowe. 15.22 Chwilka społeczna. 15.30 Zofia Terne i Andrzej Bagnicki (płyty). 16.00 „Rozmowa Maisterklepki z Lepigliną” — audycja dla dzieci starszych. 16.20 Pieśni murzyńskie w wyk. Olgi Kady. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radia. 17.00 „Dyskusyjny”: „Powieść kryminalna” — dyskusja nieprzygotowana pomiędzy Stanisławem Baczynskim i Teofilem Wojeńskim. 17.20 Muzyka krajów północnych w wyk. orkiestry kameralnej pod

dyr. Adama Hermana. 17.30 „Świat się śmieje” — przegląd humoru zagranicznego w opracow. Brunona Winawera, w wyk. Jana Kurnakowicza i Józefa Orwida. 19.00 Recital organowy Władysława Widomskiego. 19.30 „Ogrodnik śląski”: „Jaki kierunek nadać sadownictwu na Śląsku” — pogadanka wygl. Władysław Włocik. 19.45 Koncert reklamowy. 19.00 „Rozwój samokształcenia na Śląsku” — odczyt — wygl. Czesław Drizdowski. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Reportaż aktualny. 20.00 „Godzina Zagłębia Dąbrowskiego” — Uroczyste otwarcie pod-

studia radiowego w Sosnowcu. 20.32 „Obrazek z Polski współczesnej” 20.37 XX audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina (1810—1849) w opracow. prof. U. J. dr. Zdzisława Jachimiedkiego. Wykonawca: Zofia Rabczewiczowa. 21.35 „Poezje Czesława Miłosza i Władysława Sebyle” — w opracow. Bolesława Miczińskiego. 21.50 „Bezplatna reklama” — pogadanka dla kupców. 22.00 Rewia piosenki (płyty). 22.30 Muzyka taneczna w wyk. Małej ork. P. R. pod dyr. Z. Gączyńskiego.

Uroczystość 50-lecia Zakładów „Ernest-Erbe” w Zawierciu

Jak już wczoraj zapowiadaliśmy, znana w Polsce fabryka łączników i wyrobów lano-kutych „Ernest-Erbe” w Zawierciu obchodziła w dniu wczorajszym uroczystość jubileusz swego 50-letniego istnienia. Firma ta, znana w Polsce ze swych pierwszorzędnych wyrobów, dała się poznać również i zagranicą, czego dowodem są odznaczenia złotymi medalami na międzynarodowych światowych wystawach, a mianowicie firma zdobyła: złoty medal z Powszechnej wystawy krajowej w 1929 r., srebrny medal z wystawy Lewantynskiej w Tel-Aviv w 1932 r., zaś przed paru miesiącami uzyskała złoty medal na królewskiej międzynarodowej wystawie jubileuszowej w Londynie oraz Grand Prix z wystawy międzynarodowej w Londynie w 1935 r. Niezależnie od tego właściciele wspomnianych zakładów dyr. Al. Erbe otrzymał w wigilię Bożego Narodzenia wielki puchar, przyznany przez jury międzynarodowej wystawy jubileuszowej w Londynie. W uznaniu wieloletniej pracy na polu gospodarczym dyr. Erbe został mianowany honorowym członkiem jury wystawy.

Przebieg wczorajszej uroczystości był następujący: o godz. 9.30 pracownicy zakładu z dyr. Erbem udali się pochodem ze sztandarem i orkiestrą straży miejskiej do kościoła na nabożeństwo, które odprawił ks. prałat Fr. Zientara. Na nabożeństwie byli również przedstawiciele miejscowych władz z p. starostą Wardejn-Zagójskim, przemysłu, organizacyj i in. Podczas nabożeństwa orkiestra straży miejskiej pod batutą p. Lejmana odegrała masę św., a chór męski Tow. śpiewaczego „Lira” odśpiewał kilka utworów. Po nabożeństwie ks. prałat Zientara wypowiedział okolicznościową przemowę, mówiąc o 50-leciu firmy „Ernest-Erbe” i zasługach poniesionych przez p. dyr. Al. Erbe dla kościoła i społeczeństwa. Następnie ks. prałat Zientara od-

śpiewał z wernymi „Te Deum Laudamus”.

Po wyjściu z kościoła pochód udał się do fabryki, gdzie w jednej z hal fabrycznych, udekorowanej zielenią i portretem założyciela zakładów sp. Ernesta Erbe, ojca obecnego właściciela, odbyła się akademja. Piękne przemówienie wygłosił p. Lucejan Kalinowski, kierownik techniczny fabryki. Pod koniec swego przemówienia p. Kalinowski wżwał zabranych do uczczenia pamięci sp. Ernesta Erbego przez powstanie z miejscie i jednominutowym milczeniem. Następnie przemawiali dwóch robotników, życząc pp. Erbem doczekania 75-letniego jubileuszu. W imieniu urzędników przemawiał p. Wł. Wojcik. Od pracowników fabryki wręczono p. dyr. Erbem minjatury maszyni odlewni oraz pamiątkowy album. W imieniu robotnic przemawiała p. H. Palne, wręczając p. Erbowej bukiet kwiatów. Następnie chłopczyk i dziewczynka z ochronki zorganizowanej przez pracowników p. Erbego wygłosili wierszyki, wręczając przytem jubilatowi bukiet kwiatów.

Pod koniec zabral głos p. dyr. Al. Erbe, który zobrazował zebranym powstanie fabryki i jej stopniowy rozwój, dziękując szkole wszystkim za uczczenie jubileuszu. Następnie p. dyr. Erbe wręczył upominek w postaci srebrnego nakrycia majstrowi odlewni p. Bartłomiejowi Kubiłkowi za 25-letnią pracę na stanowisku majstra. Srebrne zegarki z racji 25 lat pracy w fabryce otrzymali robotnicy pp. M. Szmalec, T. Maj, Fr. Gajos, P. Szlachta, A. Kaczyński, P. Pawłowski, St. Kwiatkowski, P. Gosek i J. Gofrcn.

Na zakończenie zabral głos prezes Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu poseł Sowiński. Szereg nadesłanych depezb gratulacyjnych odeczytał kierownik biura p. Kukułka.

przypisać należy w dużej mierze momentom sezonowym, częściowo zaś zwolnieniu tempa zamówień w związku z nastaniem wycołowania na fakt, że w grudniu r. ub. napływ zamówień był bardzo mały — nie należy się spodziewać poważniejszego wzrostu produkcji w styczniu r.b. W porównaniu z listopadem r. ub. produkcja grudniowa spadła w dziale surowki o 4,5 proc., stała o 27,2 proc., wyrobów walcowanych o 26,9 proc. i rur o 38,7 proc. W porównaniu z grudniem 1934 r. produkcja w grudniu 1935 r. nie wykazała naogół poważniejszych zmian, przyczem w dziale surowki była większa o 26,3 proc., w dziale rur o 9,2 proc., natomiast spadła produkcja stali o 1,3 proc. i wyrobów walcowanych o 9,2 proc.

KRONIKA ZAWIERCIA

× **POCIESZAJĄCY OBJAW.** Ostatnio daje się zauważyć cmiwienie przez wędniaków z okolicznych wsi sklepów żydowskich. Sprawunki swe rolnicy załatwiają przeważnie w sklepach chrześcijańskich. Jest to bardzo pocieszający objaw.

× **TRAGICZNY FINAŁ BÓJKI.** W ub. niedzielę wa wsi Leśniak, gminy Pińczyc, pow. Zawierciańskiego na tle porachunków osobistych został pobity nożem mieszkaniec wsi Leśniak, 21-letni Kozłara Jan przez St. Mertę, zamieszkałego w tejże wsi. Pobitemu pierwszej pomocy udzielił Dr. Melcer z Myszkowa. Przewieziony od lekarza do domu Kozłara zmarł. Ponieważ Merta jest obłożnie chory, nie został on aresztowany, lecz jest pod dozorem policji.

× **TRADYCYJNA CHOINKA.** Stow. Rodzin inwalidów wojsk polskich im. gen. Sowińskiego w Zawierciu, w ub. niedzielę w godzinach popołudniowych urządziło na tradycyjną choinkę dla najbardziej potrzebujących dzieci członków organizacji. Po odśpiewaniu kilku kolend, obdarowano najbardziej potrzebujących dzieci obuwem, bielizną, pończochami oraz paczkami z żywnością. Skolei piękny rsteras wygłosił prezes Związku p. St. Grabowski. Następnie dzieci wykonały część wokalna. Pod koniec urządzono dla dzieci skromną herbatkę.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych

P. T. Prenumeratorów

o regularne wpłacenie prenumeraty
za Styczeń 1936 r.

1054 Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

KRONIKA OLKUSZA

× **WIELKI BAL POLICYJNY.** Stow. Rodzin policyjna pow. Olkuskiego dorocznym zwyczajem urządza wielki bal w sali p. Bobreckiego w Olkuszu w dniu 1 lutego rb.

× **AGITACJA NA RZECZ HURTOWNI.** Zarząd Stow. kupców polskich urządził w dn. 19 bm. wśród kupców polskich w Sułoszowej i Jerzmanowicach konferencję w sprawie hurtowni polskiej w Olkuszu. Specjalny komitet hurtowni przyjmuje udział i rozwija intensywną działalność w kierunku utworzenia hurtowni dla uniezależnienia się od pośredników.

× **KRADZIEŻ BIŻUTERJI.** Onegdaj w czasie nieobecności domowników, nieznan sprawcy skradł z mieszkania piekarza Cheima Millera w Sławkowie przy pomocy otwarcia drzwi wtrychnem: zegarek srebrny, 2 łańcuszki złote, 4 pierścionki złote i 11 sztuk rubli srebrnych rosyjskich, oraz 4 puszki blaszane z zawartością 20 zł. z ofiar. Złodzieje zostali spłoszeni przez służącą i nie więcej ukreść nie zdołali.

Umarć, patrząc na zaćmienie KSIEŻYCA

W Biskupinie, w pow. żnińskim, wydarzył się ostatnio niezwykły wypadek nagłej śmierci.

Podczas zaćmienia księżycy robotnik kolonijowy Zinger wyszedł z mieszkania na podwórze, by oglądać przebieg zaćmienia.

Kiedy stał z głową podniesioną do góry, upadł na ziemię i zmarł wskutek aneurysmu serca.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Umarzanie zaległych kosztów sądowych

Rada ministrów na posiedzeniu odbytem w sobotę ubiegłą przyjęła projekt dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej, który upoważnia ministra sprawiedliwości do umarzania oraz rozkładania na raty i odraczania zapłaty zaległych w postępowaniu cywilnym a należnych skarbowi państwa kosztów sądowych, jeżeli ściąganie ich byłoby połączone z niewspółmier-

niemi trudnościami lub groziłoby dłużnikowi zbyt ciężkimi skutkami.

Minister sprawiedliwości — wedle projektu dekretu — może przekazać prezesom sądów apelacyjnych prawo umarzania takich kosztów do 1.000 zł. a kierownikom sądów — prawo rozkładania na raty i odraczania zapłaty kosztów sądowych.

Kronika gospodarcza

PROJEKT USTAWY O PASZPORTACH. Jak w swoim czasie donosiliśmy, Ministerstwo spraw wewn. przygotowało projekt ustawy ramowej o paszportach zagranicznych. Projekt ten był rozpatrywany przez inne zainteresowane ministerstwa, które zgłosiły szereg poprawek do pierwotnego projektu. Obecnie wszystkie te poprawki zostały uzgodnione i w najbliższym czasie można się spodziewać wniesienia ustawy w jej ostatecznej redakcji na radę ministrów. Jako najważniejszy punkt przyszłej ustawy paszportowej uważany jest przepis o wysokości opłat za paszporty. Opłata za paszport zagraniczny będzie uzależniona od terminu ważności dokumentu. Podstawowa opłata będzie obliczana za jeden miesiąc.

PRZECIWKO UJAWNIANIU NAZWISK ODBIORCÓW. Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie przedstawiła nielimitowanej komisji współpracy z samorządem gospodarczym między in. postulat odstawienia przez władze od wymagania ujawnienia nazwisk odbiorców przy gotówkowych transakcjach hurtowych. Hurtownicy nie mają bowiem możliwości zastosowania się do wymagań przewidzianych w ust. 2 par. 54 rozporządzenia wykonawczego do

ordynacji podatkowej. Sprzedawca nie ma ani obowiązku, ani potrzeby, ani prawa legitymowania swego kontrahenta wówczas, ten płaci gotówką za nabyty towar. W każdym razie nie może on być odpowiedzialny za to, że jego kontrahent udzielił mu nieprawdziwych informacji o do swego nazwiska, względnie adresu; również nie można żądać aby sprzedawca przy transakcjach gotówkowych był obowiązany osobliście znać wszystkich swoich odbiorców. Omawiany przepis winien być więc, zdaniem Izby, uchylony.

SPADEK PRODUKCJI HUTNICTWA ŻELAZNEGO W GRUDNIU. Według danych prowizorycznych, produkcja hutnictwa żelaznego w grudniu r. ub. w porównaniu z poprzednim miesiącem i grudniem 1934 r. przedstawiała się następująco (w tonach) — pierwsza liczba w nawiasie oznacza dane za listopad r. ub., druga za grudzień 1934 r.: surowka 36.890 (38.625 — 29.301), stal 62.924 (66.530 — 63.224), wyroby walcowane 45.081 (58.903 — 47.479), rury 3.218 (3.247 — 2.943). Jak widać z powyższych liczb, produkcja hutnictwa żelaznego w grudniu r. ub. wykazała poważny spadek w porównaniu z produkcją w listopadzie r. ub. Spadek ten

Kronika harcerska

CHOINKA 22 Z. D. H. W GOŁONO-GU. Tym razem nie pojechały drużyny do lasu kuliściem, bo to i śniegu nie było i — ot — zwyciężajnie chciały zrobić „choinkę”.

I to im się udało znakomicie. Bowiem wszyscy zaproszeni harcerze 59, stwarzają jednogłośnie, że: ciastka były pyszne! herbatka, że lepszej w życiu nie pili! a ponad wszystko, ogromna uprzejmość harcerki, które ogólnie i poszczególne pamiętają nietylko o braci spod wspólnego lilowego znaku, ale o ich, dyktando, bez krzyku — pospieszały najblizniejszym gołonoskiego terenu z pomocą.

Dlatego jasno świeciły choinkowe świece, a sama uroczystość spłynęła miło i — po harcersku.

SKAUCI ZAGRANICZNI ZAPRASZAJĄ HARCERZY POLSKICH. Francuska organizacja skautowa „Eclaireurs Unionistes de France” organizuje z okazji 25-lecia wielkiej „Obózu Narodowy”, który odbędzie się w dniach 7—17 sierpnia 1936 r. w okolicach miasta Colmar w Alzacji.

Naczelnik „Eclaireurs Unionistes” — Jakób Guerin — Desjardins, znany przyjaciel Polaków, który odwiedził nasz kraj, przesłał na ręce komisarza międzynarodowego harcerzy, p. Henryka Kapińskiego, serdeczne zaproszenie dla polskich harcerzy na wspomniany Zlot.

W dniach od 6 — 15 lipca 1936 r. odbędzie się pod Oslo VII narodowy Zlot skautów norweskich, którzy będą jednocześnie obchodzić 25-lecie powstania swojej organizacji.

W związku z tem skauci norwescy przesłali dow. udziału zagranicznego głównej kwatery harcerzy serdeczne zaproszenie do wzięcia udziału w ich święcie.

Z ZA CZESKIEGO KORDONU. Mimo znikającego się ciągle udziału Polaków zrzeszonych w organizacjach polskich w Czechosłowacji, harcerstwo polskie obejmuje przeszło 3.000 członków płci obojga.

Organizacja harcerska wydawała przez jakiś czas własne pismo „Na Placówce”, obecnie jednak zrezygnowała z prowadzenia gazetek, gdyż przystąpiła do współpracy przy wydawaniu nowej dużej gazety dla całej młodzieży polskiej w Czechosłowacji.

Harcerstwo w Czechach pozbawione jest jakiegokolwiek pomocy materialnej z zewnątrz, podstawy gospodarcze pod rozwój organizacji powstają wyłącznie na drodze dobrowolnych składek młodzieży harcerskiej, oraz Polskiej Macierzy Szkolnej.

SZKOLENIE STARSZYNY HARCERSKIEJ. Akcja szkolenia starszyny harcerskiej (instruktorów) nadąża za stałe zwiększającą się liczbą młodzieży harcerskiej. W grudniu roku zeszłego wprowadzono nowe przepisy szkolenia tej starszyny przeprowadzania prób na stopnie t. zw. podharcmistrzów i wymagań przy ich mianowaniu.

Praktyczne przeszkolenie instruktorów odbyło się na szeroka skalę podczas ubiegłych ferij Bożego Narodzenia.

Kursy instruktorskie były zorganizowane przez prawie wszystkie Chorągwie harcerskie. Kursem o największym znaczeniu fachowym i ideowym był harcerski kurs instruktorów dla harcmistrzów, urządzony staraniem naczelnego władz harcerskich na Białanach pod Warszawą.

NOWA KSIĄŻKA HARCERSKA O NURTACH IDEOWYCH MŁODZIEŻY.

Ukazała się nowa książka harcerska p. p. Józefa Sosnowskiego p. t. „Służba harcerska”.

Treść książki autor ujął w szereg gawęd, oraz wykładających się z nich tematów do szczegółowego rozważania. Książka przeznaczona jest dla starszej młodzieży harcerskiej, przecież stanowić ona może pożyteczną lekturę dla tych wszystkich, którzy interesują się prądami ideowymi, nurtującymi naszą społeczność młodzieży.

„Służba harcerska” wyszła w poprawnej szacie zewnętrznej nakładem harcerskiego Biura Wydawniczego, przejawiającego ostatnio ożywioną działalność wydawniczą.

Historja 32 Z.D.H. im. A. Mickiewicza w Sosnowcu

Początek 32 Z. D. H. — to jest data założenia drużyny sięga czasów, gdy w Sosnowcu powstało państwowe seminarjum nauczycielskie w 1923 roku. Od chwili założenia drużyny w seminarjum wszyscy harcerze seminarzyści grupowali się w tej drużynie. Ale praca w drużynie szła powoli i dopiero z chwilą objęcia funkcji drużynowego przez druha Jakubowicza, ucznia seminarjum — drużyna rozpoczyna swe życie naprawde harcerskie.

W 1930 roku przy drużynie powstała gromada wilezat, pod kierownictwem instruktora Bilowicza. Wilezeta rekrutowały się wyłącznie z uczniów szkoły ćwiczeń, przejawiając dużo żywotności. Z czasem z wilezat, pasowanych na harcerzy, rekrutują się harcerze 32 Z. D. H.

W Zielone święta 1931 r. harcerze i wilezeta 32 drużyny odbywają wycieczkę na Barania Górę.

W 1932 r. na kursie drużynowych w Okradzionowie są harcerze z 32 drużyny: Masek, Garda, Trzaski, Miśchalczuk, Kwaśniak. Tegoż roku urządzono z drużyny wycieczkę zimową do Zwardonia. Byli na niej harcerze i wilezeta. Wiosną 1932 roku.

po dziesięcioletnim istnieniu drużyny nastąpiła jej legalizacja. Drużynowym był druha Kosek Roman, opiekunem prof. Mazurek, wodzem zuchowym druha Kozak, a opiekunem zuchow prof. Bilowicz.

O tej pory praca w drużynie weszła na nowe tory.

Dn. 15 i 16 maja 1932 r. harcerze 32 drużyny urządzają wycieczkę pieszą do Częstochowy.

Od 1 września tegoż roku drużynowym jest uczeń seminarjum — Jan Garda. Zimą powstało przy drużynie Koło przyjaciół a wiosną 1933 r. harcerze i zuchoy urządzili wycieczkę do Ojcowa i Rabszyna.

Tegoż roku w lipcu, nad morzem w Orłowie harcerze mają pierwszy obóz.

We wrześniu 1933 r. drużynowym zostaje dh Augustyn Kałuża. W drużynie powstaje druga gromada zuchowa wilezków nadprzemyszańskich. Wódz jej — dh Majcherski.

W 1934 r. drużyna urządza obóz w Zakopanem. Komendantem obozu jest dh Kałuża.

W 1935 r. z drużyny kilku harcerzy bierze udział na zlocie w Spale.

Michałko.

Ostatni kominek starszych harcerzy

...5 styczeń, rok Pański 1936. W burziste szkoły rzemieślniczej w Olkuszu, rojno i gwarno mimo ferij świątecznych. Harmonijny śpiew męskich głosów poza mury budynku się niesie. Pieśni o „Starszem harcerstwie”, „Po całej Polsce...”, „Przy ognisku”. Śpiewa krag I kursu starszo-harcerskiego Zagł. Dabr... a gdy pieśń zgłuchnie komendant kursu hm. inż. Cezary Murski, zaczyna mówić poraż ostatni przy kominku bo... jutro odjazd. Mówi do 10 tylko uczestników, lecz zgętnych serdecznie i mocnych idea swoją.

Ostatni wieczór, a takich było kilka. Mówiliśmy o służbie Bogu, Polsce i bliźnim, a w dzień znów — harcerzy, no i poważnie dyskusje nad programem prac bieżących i najbliższej przyszłości, a więc metoda organizacji pracy na cały rok, o pracy społecznej, o samokształceniu, ideologii harcerskiej w życiu chłopca i w życiu męż-

czyzny, psychologii wieku dojrzewania i na inne ciekawe tematy starszo-harcerskie. — Przy ostatnim kominku znalazło się również wielu przyjaciół i sympatyków harcerskich.

wiali starzy skauci — a że tak było. — „Byczo” było na kursie, jak mawie w tem zastępie druha „Be-Be” nowej wschodzącej gwiazdy humorystyki harcerskiej, dh Bol. Burski, bo tak brzmiał jego właściwe nazwisko nadawał kursowi właściwy ton, wytworzył swemi powiedzonkami prawdziwy i dobry humor i wesołość.

Grono „ważnych” uzupełnione było instruktorami, którym najbardziej leży na sercu rozwój naszego ruchu, no i takich, którzy znają się na „sprawie”.

Z ramienia głównej kwatery lustrował kurs hm. Wojciech Kołaczek, „Pienier”.

Harcerski ośrodek narciarski Chorągwi Zagł. w Zwardoniu

Pojechała nas paczka młodych, gotowych na wszystko zagłębiaków. Chcieliśmy na swych „deskach” zlaździć wszystkie w okolicy Zwardonia, szczyty, góry i górki. Chcieliśmy pędzić z wiatrem w zawody po białym, sykim puchu, choćby „na złamanie karku”. A więc łamiętny. Rachowiec, Kikula, Racza, Chowa... układaliśmy plany... harc. trójmecz narciarski między Śląskiem, Krakowem a Zagłębiem.

A tu wszystko w łeb wzięło. Wiosna fikała radosne koziółki po zielonych zboczach zwardońskich, stłokroci już śmiały się do słońca. I tylko gdzieś w rowach, w zagajnikach, na północnych zboczach, wstydliwie bieleły się brudne lachy śniegu, strzępy z bogatego płaszcza królowej Zimy.

Wdeptyaliśmy je „deskami” w ziemie, stratowaliśmy go doszczętnie... no i cóż? „Wracac do domu” — ktoś mruknął pod nosem. Ale komenda powiedziała: „Nie!” — i zostaliśmy. Odjechał tylko zastęp z 44 z. d. h. Zostali dwa zastępy. Opadów i Opadów z kursu chorągwanego i zastęp kanciarzy z Dwudziestki.

Codziennie zrana z kijkami tylko w garści, z piosnką na ustach, ruszaliśmy na wędrowkę. Rachowiec, Kikula, Węglarze, Ochodźta... Pieńko, Sól, Kaniaków... Pod wodzą komendanta

ośrodka dh A. Heinego wzięliśmy całą okolicę. Zmachani wracaliśmy około godz. 14 do Klimandy, by tutaj „usukuteczyć” obiad.

A po południu, po krótkim odpoczynku i po godzinie, przeznaczonej na zajęcia indywidualne, zabieraliśmy się znów do roboty; pogadanki i referaty na tematy narciarskie i harcerskie, kwadrans śpiewu, pół godziny gier i zabaw, zdobywanie prób i sprawności — wypełniały nam czas do kolacji.

Wieczorne „kominki” zostaną na długo w pamięci. Siadaliśmy w kręgu. Śpiewamy piosenki harcerskie, lu dowe, żołnierskie, opowiadamy wesołe „gadki” (spec. dh. Szczętaczka); no i wesołe „zgrzywy” zastępu Kanciarzy. Półgodzinne widowiska dawane przez Dwudziestaków wywoływały głośny i serdeczny śmiech widzów. „Parodia lekcji”, „Sąd nad r. 1935”, „O tytule tych widowisk, które wykonałom zjednały sympatję całego ośrodka. I tak dzień po dniu schodził miło i pożytecznie. A śniegu jak nie było, tak nie ma... Ale i tak jesteśmy zadowoleni z tych kilku dni. Było morowo.

Komendantem ośrodka był phm M. Heine. Mieszkaliśmy w szkole powsz. im. Królowej Jadwigi. Obiady jedli

my u Klimondy, śniadania i kolacje gotowaliśmy sami. Odwiedziliśmy zimowisko ósemki warszawskiej na wieczorku. Wizytował ośrodek kmtd. chora-gwi Zagł. hm. J. Brzeziński. Na zakończenie kursu zastęp Kanciarzy wydał gazetkę ścienną p. n. „Zagłębiak”.

Na zakończenie warto zwrócić uwagę na bogactwo i oryginalność przeżwisk, które posiadają bądźto instruktorzy, bądźto uczestnicy kursu: Wodolaz, Kaftanik, Okularnik, Szczętaczka, Machonka - Bigosik, Majcher, Odgnotek, Tid-sajd, Haku-tatu, Santa Monika, Kartel, Pucok, Sinja, Pyrdżama, Dziki, Zapycha i t. p.

Jur Włóczyki XX z. d. h.

Oplatek drużynowych I STARSZYCH HARCERZY.

Okres świąteczny Bożego Narodzenia jest wykorzystywany w harcerstwie do krystalizowania symbolicznego braterstwa skautowego. Niemasz chyba zastępu harcerskiego w Polsce, gdzieby tradycja oplatki była pominięta i niewykorzystana nietylko jako środek wzajemnych sympatii, lecz przede wszystkim krzewienia trwałego braterstwa Chrystusowego, którego problemem — czwarty punkt prawa harcerskiego. „Harcerz, miłuje bliźnich!”

Choińki i oplatki drużyn i zastępców należą już w tym sezonie do przeszłości, pozostał tylko jeszcze na naszym terenie ciekawie zapowiadający się oplatek drużynowych sosnowieckich, starszych harcerzy, instruktorów i ich rodzin, naznaczony na dzień 18 bm. o godz. 7.30 wiecz. w ośrodku harcerskim przy ul. Nowej.

Celem wieczoru poza życzeniami, ma być zadziernięcie spójni koleżeńskiej wśród młodych wychowawców, którzy każda wolną chwilę poświęcają nad uwalnianiem charakterów swoich młodszych podkomendnych, niemając wolnej chwili dla siebie. Pozostałe atrakcje całonocy są zachowywane w tajemnicy, aż do dnia 18 bm. aby sprawić większą przyjemność zaproszonym. Inicjatywa imprezy pochodzi od miejscowej gromady Starszych harcerzy.

—OO—

1 Niwecka wraca

DO CHORĄGWI MACIERZYTEJ

Jak się dowiadujemy, w tych dniach nastąpi ostateczne przekazanie Chorągwi Zagłębiowskiej mistrzowskiej drużyny Chorągwi Śląskiej 1 Niweckiej, która w okresie urwowania się harcerstwa na Górnym Śląsku została przydzielona do odzyskanej dzielnicy i, po chlubnym spełnieniu swego zadania, wraca obecnie do Chorągwi macierzystej.

Szczegółowe sprawozdanie z aktu przekazania, mającego uroczysty charakter, podamy w jednym z nr. do-datku „Czuwaj”.

—OO—

Z pracy naszych harcerzy WE WSCHODNIEJ FRANCJI.

Pięcioletni okres pracy polskiego harcerstwa emigracyjnego we Wschodniej Francji, może się pochwycić znacznymi wynikami.

W chwili obecnej ilość zorganizowanych harcerzy na tym terenie wynosi około 4000.

Czynny udział drużyn we wszelkich przejawach życia społecznego, zyskał uznane dla harcerstwa wśród miejscowej Polonii.

Obecnie rozwija się akcja, zmierzająca do zorganizowania jaknajwiększej ilości Kół przyjaciół harcerstwa, któreby mogły udzielać młodzieży harcerskiej pomocy moralnej i materialnej.

Dotychczasowa liczba 20 Kół przyjaciół jest stanowczo niewystarczająca.

W celu skoordynowania akcji pomocy starszego społeczeństwa dla młodzieży harcerskiej, został zwołany w najbliższym czasie do Metz zjazd wszystkich prześlow Kół przyjaciół harcerstwa.

Zjazd wyłoni ze swojego grona zarząd okręgu Kół przyjaciół we Wschodniej Francji.

SPORT.

ŚLĄSKI OKRĘGOWY ZWIĄZEK BOKSERSKI — PODOKRĘGU ZAGŁ. DĄBR. W SOSNOWCU

Komunikat Wydziału Sportowego nr. 235-36.

Weryfikacja zawodów o druż. mistrz. Podokręgu

Wydział sportowy na posiedzeniach z dn. 2.1 i 11.1 36 r. zwerifikował dalsze zawody o druż. mistrz. Podokręgu następująco:

z dn. 22.12 35 „Nordja” — „Makabi” druż. 2:0, indyw. 16:0 dla Nordji,
z dn. 29.12 35 Policjny KS — CKS druż. 2:0, indyw. 10:6 dla Pol. KS,
z dn. 29.12 35 BKS — Nordja druż. 2:0, indyw. 16:0 dla Nordji,

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLOWO-BUDOWLANY

Właśc. **Cichy Antoni**

mistrz stolarski
SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 52

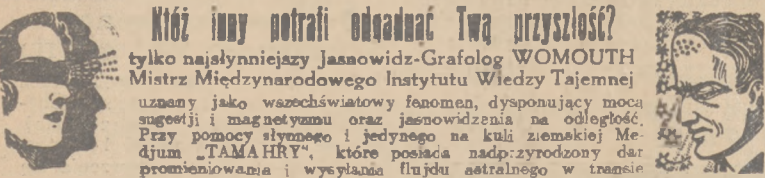
Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych.

wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją
Ceny kryzysowe.

Warunki płatności b. dogodnie.
Częsta okazjonalna sprzedaż mebli. 9103

ZAKŁAD POGRZEBOWY J. RĄCZKA

SOSNOWIEC
Prez. Mościńskiego 13, Telefon 8-38.
BĘDZIN, ul. Boczna Nr. 5
DĄBROWA GÓRNICZA
Król. Jadwigi Nr. 7, Telefon 2-96.
Urządza pogrzeby najskromniejsze, najwspanialsze, ekshumacje, przewozy zwłok, karawany, wieńce, dekoracje
CENY BARDZO PRZYSTĘPNE.

Ktoż inny potrafi odgadnąć Twoją przyszłość?

tylko najsłynniejszy Jasnawidz-Grafolog **WOMOUTH**
Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej

uznany jako wazelski fenomen, dysponujący mocą sugestii i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. Przy pomocy słynnego i jedynego na kuli ziemskiej Medium „TAMAHRY”, które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego w transie jasnowidzi bez różnicy oddalenia, za pomocą kontaktu pióra i kilku włosów danej osoby. Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, onrac. wuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanego osoby, rady i wskazówki, odzwierciedla od wszelkich naderog. Odnajduje zaginione osoby. Medium „TAMAHRA” jest nieomyślne. Zestawia w transie szczegółowe i pewne wieści o wygnanej Nra losów, wskazuje gdzie takowe można nabyć.

Napiasz natychmiast do mnie, podaj pytań, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów i 1. — zł. znaczki poczt. na kosztu przesyłki, a otrzymasz w przeciągu 4-6 dni ode mnie dokładne przeprowadzenie horoskopu, który wprowi Cię w podziw i zachwyt.

Medium „TAMAHRA” wybierze dla Ciebie w transie szczegółowy Nr. losu, który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, które przyczyni się do poprawy Twojego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych, to owoc mej pracy, dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje. Pisz jeszcze dziś do mnie na adres:

Jasnawidz **WOMOUTH** Kraków, Lubiec 22, m. 2.

Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam.

KINO
ZAGŁĘBIE

Najwspanialszy i najpotężniejszy film „UCIECZKA”

Film ten to opowieść o bohaterstwie i poświęceniu
To walka o wolność i prawo człowieka
To samoparcie i ofiarności w walce o zwycięstwo
To walka między wachodem i szachdem

Reżyserii słynnego UCIEKAYE
W rol. gl. **HANS ALBERTS** i **KATHE DE NAGY**.

Nadprogram: Tygodnik Pata i Paramountu.

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4.
Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4, Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Redakcja „Kurjera Zachodniego”

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURJER ZACHODNI” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYIEWSKI

z dn. 5.1 36 Unja — Makabi druż. 2:0, indyw. 16:0 dla Unji.

Indywidualne mistrzostwa Podokręgu

Na posiedzeniu w dn. 11.1 36 Wydział sport. ustalił termin rozpoczęcia indyw. mistrz. Podokr. na dzień 2.2 36. Termin zgłaszania zaw. przez kluby upływa z dnem 26.1 36. Przedboje rozpoczną się w Sosnowcu Zawodnicy startują na koszt swych klubów. Mistrzostwa indyw. przeprowadza Podokręgu w łasnym zakresie. Kluby, które nie uregulowały zaległych składek nie mogą nadsyłać zgłoszeń.

Za Wydział Sportowy: Przewodniczący: (—) E. Moskwa; sekretarz: (—) Z. Zgrzebnny.

Ponowaty termin zawodów

Zawody, które nie odbyły się w Czela dzu w dniu 22-12 35 między CKS—BKS Wydział sportowy przesunął na dzień 26.1 36 w Czela dzu.

Z Pol. KS do Makabi

Dwaj bokserzy Policjny KS w Sosnowcu Welgryn i Moszkowicz otrzymali zwolnienie z klubu i zostali zgłoszeni do sosnowieckiej Makabi.

Excesarz Wilhelm

PRZYSŁAŁ WIENIEC NA POGRZEB
KS. ALBRECHTA RADZIWIŁŁA

W dniu 14 stycznia na trumnie ś. p. Albrechta ks. Radziwiłła w Nieswieżu, w przededniu pogrzebu został złożony wieniec, nadesłany przez cesarza Wilhelma. Cesarz Wilhelm, po otrzymaniu wiadomości o śmierci ks. Albrechta, od jego matki ks. Marii z Branickich Radziwiłłowej, nadesłał kondolencję i polecił obstarować wieniec w Warszawie.

Jak wiadomo, ks. Luiza Hohenzollern, bratanica cesarza niemieckiego Fryderyka Wilhelma, wyszła za mąż w 1796 r. za ks. Antoniego Radziwiłła, który był namiestnikiem w Poznaniu. Był on w prostej linii prapradziadkiem zmarłego księcia Albrechta.

Ogólne zaniepokojenie budzi, kto złoży wieniec w imieniu cesarza Wilhelma na trumnie ks. Radziwiłła.

Zaraz po pogrzebie otwartą będzie testament. Nie ulega wątpliwości, że wyznaczonym przez zmarłego ordynatem nieświeżskim, będzie ks. Leon Radziwiłł, ożeniony z p. Olga Simolin. Ks. Leonostwo Radziwiłłowie mają dwóch synów.

Dzisiaj o godzinie 20-ej przemówi

podstudjo Radiostacji Katowickiej

zainstalowane w ośrodku propagandowym Elektrowni w Sosnowcu, ul. Dęblńska 1.

Audycje będą nadawane co środę od godz. 20 — 20.45.

Kino EDEN Sosnowiec

Dziś!

Groza wojny zawisła nad światem?

Dziś!

Na dręczące wszystkich pytanie odpowiada monumentalne widowisko filmowe

Burza nad światem

Film mówiony po polsku

PRAWDA SFILMOWANA

Tragedia narodów na przestrzeni ostatnich 40 lat.

NADPROGRAM TYGODNIKI PATA.

Początek seansów o godz. 16.15.

Skazanie ojcobójcy

KTÓRY STANĄŁ W OBRONIE MATKI

Uczeń VI klasy gimnazjum 17-letni Bronisław Temerowicz odpowiadał wraz z matką swoją Marią za zabójstwo ojca ś. p. Stanisława Temerowicza, wiertacza kopalni „Paryż” w Borysławiu. Razu pewnego wiertacz rzucił się na żonę, zaczął ją dusić za gardło, a następnie potwał siekierą i zamierzył się na żonę. Widząc to syn wyrwał ojcu siekierę i zadał mu 10 ran w głowę, kładąc go trupem na mejsou. Podczas rozprawy uczeń wziął całą winę na siebie. W wyniku rozprawy Temerowicz skazany został na rok bezwzględnej więzienia z tem, że połowę kary darowano mu na podstawie amnestii i zaliczono arezt śledczy. Marię Temerowicz uniewinniono.

HUMOR

- Czy ty wierzysz w wędrykę dusze?
- Wierzę, ale tylko w jednym razie.
- W jakim?
- Gdy dusza ze strachu w pięty idzie.

OBWIESZCZENIE.

Syndyk tymczasowy Masy Upadłości Spółdzielczego Banku Zagłębia z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu, adwokat Dr. Juliusz Braun zawiadamia, iż w dniu 25 stycznia 1936 r. o godz. 9 w sali Sądu Okręgowego w Sosnowcu przy ul. 1 Maja 19, odbędzie się zebranie wierzycieli z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wysłuchanie sprawozdania syndyka tymczasowego i zatwierdzenie rachunku jego wydatków.
- 2) Zawarcie układu z upadłą spółdzielnią, ewentualnie utworzenie związku wierzycieli i wybór syndyka ostatecznego.

Syndyk tymczasowy:

Adwokat Dr. Juliusz Braun (—)

KINO
„Palace”

w Sosnowcu ul.
Warszawska 2.

Chłuba wiedeńskiej produkcji filmowej
Arcydzieło wytwórni Sascha!

„EPIZOD”

Potężny dramat życiowy. W roli gl. bohaterka „Maskarady”

PAULA WESSELY

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

POTRZEBNI

agenci do sprzedaży
obrazów Wiejaka 24—
m. 11 od 10 do 12.

273

POTRZEBNA

panienka z niemiec-
kim językiem do kon-
wersacji chłopczyka
lat 10. Wiadomość ul.
Marjańska 4-a Sztuka.

274

LOKALE

2 POKOJE

kuchnia z wygodami
II piętro od 1 lutego
do wynajęcia —
Wiadomość ulica Zak-
ręty 7.

149

DO WYNAJĘCIA

4 mieszkania 1-o poko-
jowe z kuchnią i wy-
godami w domach —
miejscach przy ul.
Długiej Nr. 10 Bliżej
szeregowej Zarząd Mie-
ski w Sosnowcu — Ra-
tusze pokój Nr. 39

275

W SZOPIENICACH

przy pięknej nlicy
wielki skład z 2 wy-
stawami i remizą za-
raz do wydzierżawie-
nia. Nadaje się i na
fabryczkę. Wiadomość
„Kurjer Zachodni”.

286

KUPNO i SPRZEDAŻ

Pokost

farby, lakiery, pendzle
szorstki, mydła i t. p.
po cenach najniższych
poleca: Fr. Pietranek
Sosnowiec, Mościński-
go 15 (ręka a ręką kradzie-
ja).

SER TWAROGOWY
40 gr. za kg. Spół-
dzielnia Ziemiańska

9265

KUPIE

używane biurko za-
kowane. Oferty do „Ku-
rjera” pod „Gotow-
ka”.

289

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym komuni-
ku:

- 30 drobnych ogł. 20 zł.
- 20 drobnych ogł. 15.00 zł.
- 10 drobnych ogł. 7.00 zł.
- 5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowa kolumna po 5 zł.

BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELAŹ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszeckiego. — STRZEMIĘSZYCE, kosc. W. Baginski. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krapy. — ŻARKI, F. Nienberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.